

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЧЕРКАСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
РАДИ»

**УРОКИ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ
«МИСТЕЦТВО»
*1 КЛАС***

*Навчально-методичний комплекс для вчителів
інтегрованого курсу
«Мистецтво»*

(За новою програмою)

Черкаси

2019

Рекомендовано до друку Вченою радою КНЗ «ЧОПОПП ЧОР».

Протокол № 2 від 16.05.2019 року

Авторський колектив: Гловацький Сергій Віталійович, методист предметів освітньої галузі «Мистецтво» комунального навчального закладу «Черкаський обласний інституту післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»; **Бабич Марина Олександрівна**, вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво» Золотоніської спеціалізованої школи № 1 Золотоніської міської ради; **Борщ Людмила Іванівна**, учитель предметів освітньої галузі «Мистецтво» Городищенської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 3 Городищенської районної ради; **Беляєва Світлана Вікторівна**, вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво» Лисянської загальноосвітньої школи I-III ступенів №2 Лисянської районної ради; **Войцях Світлана Анатоліївна**, учитель предметів освітньої галузі «Мистецтво» гімназії Чорнобаївської районної ради; **Зайчук Аліна Олексіївна**, вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво» Черкаської спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 33 ім. В. Симоненка; Черкаської міської ради; **Зирянов Олександр Володимирович**, вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво» Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 2 Черкаської міської ради; **Маріненко Оксана Юріївна**, вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво» Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 24 Черкаської міської ради; **Нагорна Світлана Леонідівна**, вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво» Шостаківського навчально-виховного комплексу «ДНЗ – загальноосвітня школа I-II ступенів Каткринопільської районної ради; **Пітенко Олена Федорівна**, вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво» Смілянської загальноосвітньої школи I-III ступенів №10 Смілянської міської ради Черкаської області; **Позднякова Наталія Вікторівна**, вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво» комунального закладу «Смілянська спеціалізована мистецька школа-інтернат» Черкаської обласної ради; **Потравка Лідія Іванівна**, вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво» Погребської загальноосвітньої школи I-III ступенів Драбівської районної ради; **Сидоренко Наталя Василівна**, вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво» Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 32 Черкаської міської ради; ; **Теслюк Ольга Василівна**, вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво» Кочубіївської загальноосвітньої школи I-II ступенів Уманської районної ради; **Шляхтової Тамара Василівна**, учитель предметів освітньої галузі «Мистецтво» Смілянської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 11 Смілянської міської ради; **Яковенко Лариса Віталіївна**, учитель предметів освітньої галузі «Мистецтво» Червонослобідської загальноосвітньої школи I-III ступенів Черкаської районної ради.

Рецензенти:

Назаренко Г.А., проректор з навчально-методичної роботи, професор кафедри дошкільної та професійного розвитку педагогів КНЗ «ЧОПОПП ЧОР»;

Колесник А.Ю., директор дитячої музичної школи № 3 Черкаської міської ради.

Посібник містить навчально-методичні аспекти щодо викладання художньо-естетичних дисциплін у початковій школі, орієнтовне календарно-тематичне планування уроків мистецтва у 1 класі, розробки уроків, фонохрестоматію музичних творів для сприймання та виконання, слайд-презентації до кожного уроку з предмету «Мистецтво, 1 клас».

Для вчителів предметів освітньої галузі «Мистецтво».

До посібника додаються:

- фонохрестоматія до уроків (Музичні твори для сприймання (слухання) та виконання (пісні + -));
- слайд-презентації та відео матеріал до уроків;

Зміст

Зміст.....	4
Передмова.....	5
Гловацький С.В. Викладання художньо-естетичних дисциплін у початковій школі.....	6
Орієнтовне календарно-тематичне планування уроків інтегрованого курсу «Мистецтво», 1 клас.....	9
І розділ. «Мистецтво – чарівне вікно у світ»	
Розробки уроків з теми «Мистецтво – чарівне вікно у світ»	
Пітенко О. Ф. Перший раз у перший клас.....	17
Пітенко О. Ф. Мої друзі.....	20
Беляєва С.В. Моє довкілля.....	22
Беляєва С.В. Світ навколо тебе.....	25
Зиринов О. В. Лялькові настрої.....	29
Зиринов О. В. Дитячі захоплення.....	31
Теслюк О. В. Осінній ярмарок.....	33
Теслюк О. В., Нагорна С. Л. Краса рідної землі.....	36
Бабич М.О., Маріненко О.Ю. Веселковий дивограй.....	38
Маріненко О.Ю. Різні барви у природи.....	42
Сидоренко Н. В. Зимові ритми.....	45
Сидоренко Н. В. Святкові перетворення.....	49
Потравка Л.І. Зимові свята.....	52
Потравка Л.І. Радійте! Свято йде!.....	56
ІІ розділ. «Загадки художніх мов»	
Розробки уроків з теми «Загадки художніх мов»	
Борщ Л.І. Мандри країною мистецтв.....	59
Борщ Л.І. Зустріч з театром.....	61
Яковенко Л.В. Чарівники балету.....	64
Яковенко Л.В. Балет-казка.....	66
Зайчук А.О. Веселий мандрівник на оперній сцені.....	69
Зайчук А.О. Веселий мандрівник у театрі та кіно.....	73
Нагорна С.Л. Казкові розповіді.....	76
Позднякова Н.В. Краса і здоров'я.....	78
Позднякова Н.В. Великодні дива.....	81
Шляхтова Т.В. Войцях С.А. Митці професіонали.....	84
Борщ Л.І. Створюємо красу.....	86
Борщ Л.І. До вершин майстерності.....	88
Зайчук А.О. Мистецька подорож до Європи.....	90
Зайчук А.О. Узагальнення. Перевіряємо свої знання.....	93

Передмова

В умовах впровадження реформ Нової української школи, велике значення має залучення учителів мистецьких дисциплін до цього процесу. Тому кожному вчителю необхідно ознайомитись з нормативно-правовою базою освітньої системи, знати і творчо діяти, бути активним учасником реформування освіти України.

Раніше основне завданням освітніх закладів полягало у передачі знань учням. Сьогодні ми говоримо ще й про вміння застосувати знання у житті, про компетентності, цінності.

Ми хочемо мати випускника, який буде:

- цілісною особистістю;
- патріотом;
- відповідальним громадянином;
- інноватором;
- людиною, що може знаходити унікальні рішення, не губиться, критично мислить і бере на себе відповідальність.

Що зміниться для учнів?

Дітям буде набагато цікавіше та зрозуміліше навчатися. Тому учителю необхідно в дітей, особливо в найменших, шестирічного віку, розвивати пізнавальні здатності і любов до навчання. Не відбивати з першого класу бажання навчатися, а навпаки — заохочувати.

Що зміниться для вчителів?

Звичайно, якість освіти найбільше залежить від вчителя. Тому для нас важливо відійти від старих парадигм.

Учитель не має заставляти учня «зубрити» предмети, але в той же час - має розвивати дитину і створювати атмосферу, у якій цікаво і дитина схоче навчатися.

Потрібно відірвати вчителя від дошки, а дітей — від підручника, дати їм творити і самостійно вчитися.

Важливо щоб учитель, який працює з дітьми, не був авторитарним лідером, коли він грізно пояснює, усі слухають, дивляться на дошку, переписують тощо.

Необхідно, щоб діти творили, працювали у групах. У вчителя залишиться роль лідера, але такого, який організовує і координує весь процес.

Учителі мають володіти сучасними методиками викладання, наприклад, подавати матеріал через гру чи з яким-небудь мистецьким підходом, аби зацікавити учнів.

Сучасні діти значно відрізняються від попередніх поколінь. Вони не обов'язково будуть поділяти погляди старших. Яке життя оберуть сьогоднішні першокласники? Якою б не була відповідь, майбутнім поколінням українців маємо запропонувати школу, яка буде для них сучасною.

Виклики часу зумовили розроблення Концептуальних засад реформування середньої освіти, які проголошують збереження цінностей дитинства, необхідність гуманізації навчання, особистісного підходу, розвитку здібностей учнів, створення навчально-предметного середовища, що в сукупності забезпечують психологічний комфорт і сприяють вияву творчості дітей.

Формування нового покоління дітей і підлітків нового тисячоліття не можливо без мистецтва, яке стає органічною складовою загальної середньої освіти. В Законі України «Про освіту» зазначається, що метою повної загальної середньої освіти є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності. Ця мета реалізується і через мистецьку освіту, яка перебуває в періоді реформування і оновлення.

Викладання художньо-естетичних дисциплін у початковій школі

Відповідно до нового базового закону «Про освіту», концепції Нової української школи, державного стандарту початкової освіти в новому 2018-2019 навчальному році розпочато упровадження нового змісту освіти, який заснований на формуванні компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві.

Провідною метою кожної освітньої реформи, в тому числі нинішньої, є підвищення якості освіти. Зміст навчання предметів художньо-естетичного циклу (освітньої галузі «Мистецтво») в загальній середній школі спрямований на розвиток емоційно-почуттєвої сфери учнів, формування їх художньо-образного, асоціативного, критичного мислення; створення сприятливих умов для продукування креативних ідей, реалізацію власних творчих потреб у художній діяльності та пізнанні, засвоєння образного змісту творів мистецтва, що відкриває широкі можливості ефективного впливу на формування патріотизму, моралі та інших загальнолюдських цінностей в школярів.

У 2018-2019 навчальному році мистецька освіта в початковій школі реалізується через навчальні предмети:

- інтегрований курс «Мистецтво» *(1 клас)*;
- предмети «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво» та інтегрований курс «Мистецтво» (в початковій школі *2-4 класи*).

Серед чинників, які забезпечують якість початкової ланки загальної середньої освіти, такі:

- повне і своєчасне охоплення навчанням усіх дітей молодшого шкільного віку;
- різнобічне використання досягнень дошкільного періоду;
- осучаснення та оздоровлення освітнього середовища;
- впровадження методик особистісно і компетентісно зорієнтованого навчання, виховання і розвитку молодших учнів;
- технологічність методик навчання;
- моніторинговий супровід освітнього процесу;
- адекватна підготовка педагогічних кадрів тощо.

Учителі мистецьких дисциплін початкової ланки повинні орієнтуватися на основні компоненти Концепції Нової української школи, серед яких:

- новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві;
- орієнтація на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм;
- наскрізний процес виховання, який формує цінності;

- педагогіка, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками.

Особливу увагу слід приділити вивченню мистецьких дисциплін в 1 класі.

Вивчення предметів освітньої галузі «Мистецтво» у 1 класі початкової школи базується на основі Державного стандарту початкової школи (2018 р) та двох типових програм «Мистецтво» (колективу авторів під керівництвом Р.Шияна та колективу авторів під керівництвом О.Савченко).

Метою навчання мистецтва у 1 класі початкової школи є:

- всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва;
- плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини;
- формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Відповідно до окресленої мети, головними завданнями навчання мистецтва у 1 класі початкової школи є:

- збагачення духовного світу учня / учениці під час сприймання мистецтва та художньої творчості; виховання пошани до національної і світової культурної спадщини;
- набуття досвіду творення художніх образів через опанування елементарними мистецькими вміннями; розвиток загальних і спеціальних мистецьких здібностей;
- розкриття творчого потенціалу особистості; стимулювання художньо-образного мислення, художніх інтересів; виховання естетичного смаку; сприяння творчому самовияву та розвитку індивідуального стилю учня / учениці через мистецтво;
- розвиток уміння інтерпретувати твори мистецтва, висловлювати враження та особистісне ставлення до них; засвоєння початкових знань про види мистецтва, особливості їхньої художньо-образної мови, зокрема у взаємозв'язках;
- формування вміння презентувати й оцінювати власну творчість, плекання потреби у самовдосконаленні;
- формування вміння взаємодіяти з іншими через мистецтво, виявляти зв'язки мистецтва з природним і соціокультурним середовищем;
- виховання здатності застосовувати мистецтво для отримання задоволення та емоційного самопізнання.

Реалізація поставленої мети здійснюється за **змістовими лініями**:

- **«художньо-творча діяльність»;**
- **«сприймання та інтерпретація мистецтва»;**
- **«комунікація через мистецтво»**, які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти.

Змістова лінія **«Художньо-творча діяльність»** націлює на розвиток креативності та мистецьких здібностей учнів через практичне освоєння основ

художньої мови різних видів мистецтва та способів художньо-творчого самовираження. Ця змістова лінія реалізується через формування в учнів умінь застосовувати різні виразні засоби творення художніх образів, імпровізування та естетичного перетворення доквілля.

Змістова лінія **«Сприймання та інтерпретація мистецтва»** спрямована на пізнання цінностей, що відображають твори мистецтва. Її реалізація передбачає розвиток емоційної сфери учнів, збагачення естетичного досвіду, формування в них умінь сприймати, аналізувати, інтерпретувати, оцінювати мистецтво, виявляючи до нього емоційно-ціннісне ставлення.

Реалізація змістової лінії **«Комунікація через мистецтво»** націлена на соціалізацію учнів через мистецтво, усвідомлення ними свого «Я» (своїх мистецьких досягнень і можливостей). Змістова лінія передбачає формування в учнів умінь презентувати себе і свої досягнення, критично їх оцінювати, взаємодіяти з іншими через мистецтво у середовищі, зокрема у різних культурно-мистецьких заходах, обговореннях тощо, а також формування уявлень про можливість і способи регулювати свій емоційний стан завдяки мистецтву.

Опанування учнями мистецтва у початковій школі ґрунтується на засадах компетентнісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного, ігрового та інтегративного підходів.

Мистецька освітня галузь в 1 класі може реалізуватися як через інтегрований курс **«Мистецтво»**, так і через окремі предмети за видами мистецтва: **музичне мистецтво і образотворче мистецтво**.

Вибір здійснюється з урахуванням фахової підготовки кадрового складу педагогічних працівників школи та погоджується педагогічною радою. Якщо школою для вивчення обрано другий варіант, то у робочому навчальному плані зазначаються окремі навчальні предмети: **«Мистецтво: музичне мистецтво»**, **«Мистецтво: образотворче мистецтво»**, – на які відводиться по 1 годині на тиждень. Необхідною умовою реалізації завдань освітньої галузі «Мистецька» є дотримання інтегративного підходу через узгодження програмового змісту предметів мистецької освітньої галузі із змістом інших освітніх галузей (наприклад, сприймання музичного твору, мультфільму тощо на заняттях з вивчення мови).

Основою організації освітнього процесу в 1 класі повинно бути поєднання діяльнісного підходу та інтегровано-предметної основи з переважанням ігрових методів навчання.

Вчитель мистецтва 1 класі повинен пам'ятати, що початок навчання у школі – визначний момент у житті дитини, який кардинально змінює весь спосіб її буття. В основі навчання молодших школярів перебуває взаємодія дітей і дорослих – гра, спільна праця, пізнання, спілкування. Поступово дитина стає активним учасником цього процесу. Вона спільно з учителем визначає мету, відкриває нові знання, засвоює навчальні дії, експериментує, несе відповідальність за свою роботу. Тож, важливо відразу уникнути авторитарного впливу на особистість дитини, встановити й підтримати добрі стосунки, довіру

у спільній діяльності.

Рушійною силою навчання у молодших школярів 1 класу постають пізнавальні інтереси. Організуючи будь-яку діяльність, передусім вона має викликати в учнів певну зацікавленість.

З першого дня знайомства з мистецтвом дітей слід привчати:

- уважно слухати і споглядати твори мистецтва;
- виявляти власні враження;
- шукати зміст;
- розуміти, яким чином він розкривається.

Системно і послідовно дітей потрібно привчати:

- описувати емоційні стани, викликані почутим, побаченим;
- формувати культуру емоційного сприймання й реагування на твір мистецтва.

Упродовж навчання у початковій школі у дітей мають системно формуватися виконавські уміння та навички, характерні для кожного окремого виду художньої діяльності:

- ***формування вокальних та хорових навичок, вміння слухати, сприймати та аналізувати твори мистецтва (з музичного мистецтва);***
- ***графічні, живописні, декоративні техніки, знайомство з правилами композиції, кольора, ліплення тощо (з образотворчого мистецтва);***
- акторські та елементарні хореографічні уміння під час ***театралізацій, інсценізацій, рольових ігор та рухів під музику.***

Водночас в контексті інтегрованого навчання відбувається формування і поліхудожніх умінь, наприклад:

- порівняння засобів виразності у різних видах мистецтва, відтворення різних явищ через музичні інтонації, малюнок, рух, жест, слово;
- пошук звукових асоціацій у творах образотворчого мистецтва;
- «оживлення» творів образотворчого мистецтва, програмної музики за допомогою пантоміми, міміки, жестів, рухів або розігрування уявних діалогів за сюжетом картини;
- створення ілюстрацій до казок, мелодій до віршів, інсценізація пісні тощо.

На уроках мистецтва доцільно використовувати роботу в малих групах, командну та індивідуальну творчу роботу школярів. Відчуття спільноти створює в учнів 1 класу бажання вимагати, щоб інші були відповідальними за поведінку, навчання, повагу та доброту.

Основні види діяльності на уроках мистецтва в 1 класі базуються на змістових лініях, які передбачають спів, музичне сприймання, музикування, рух під музику, музично-дидактичні, рухові ігри, інсценізації, різні види імпровізацій (вокальну, пластичну, ритмічну) тощо. На уроках мистецтва вчитель використовує ігрові, інформаційні, інтеграційні, мистецькі та інші технології. Вчитель може самостійно створювати або використовувати навчально-методичні, дидактичні засоби навчання, використовувати візуальний супровід навчання, навчальний підручник, альбоми, робочі зошити тощо.

Вчитель самостійно планує навчальну діяльність з предмета, виходячи із тематичної побудови обраного підручника з «Мистецтва» для учнів 1 класу.

Для формування і перевірки предметних компетентностей учитель має спиратися на систему інтегрованих завдань, спрямованих на застосування учнями способів навчально-пізнавальної діяльності, знань, умінь і навичок для розв'язання певних задач у змодельованих життєвих ситуаціях.

ОРІЄНТОВНИЙ КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН УРОКІВ МИСТЕЦТВА У 1 КЛАСІ

До підручника: *Л.М. Масол, О.В. Гайдамака, О.М. Колотило.*

Дата	Тема	Музичне мистецтво	Образотворче мистецтво	Примітки
РОЗДІЛ І. МИСТЕЦТВО - ЧАРІВНЕ ВІКНО У СВІТ				
	1 (1–2) ПЕРШИЙ РАЗ У ПЕРШИЙ КЛАС...	Музичні та шумові звуки. Мелодія. Правила співу. СММ: М. Скорик. Мелодія. СКМ: М/ф «Гойда, гойда-гой, ніченька іде» у вико-нанні Н. Матвієнко (фрагмент). ХТД: Музика і слова Н. Май «Пісня першокласника».	Образотворче мистецтво. Крапка, лінія. СОМ: К. Жерард. Мое місто; Д. Івашина. Міський пейзаж. ХТД: зображення та декорування лініями і крапками шкільного дзвоника (<i>фломастери, олівці</i>).	
	2 (3-4) МОЇ ДРУЗИ	Музичні звуки: довгі та короткі. Правила сприймання музики. СОМ: В. Волегов. Діти; А. Логінова. Моя конячка. СММ: Українська народна пісня «Котику сіренький»; Я. Барнич. Коник. СКМ: М/ф «Тихо, вечір надворі». ХТД: поспівка «Ми дружній і веселий клас». П: скрипковий ключ	Види та характер ліній: пряма, ламана, хвиляста. СОМ: С. Якутович. Ілюстрація до повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків», Д. Денисова. З Днем народження. ХТД: Подарунок друзі або подружці. Малюнок різними лініями (<i>фломастери, олівці</i>). Гра: «Відгадай характер лінії» (зображення лінії руками у повітрі).	
	3 (5–6) МОЄ ДОВКІЛЛ Я	Музичні звуки: високі та низькі. СММ: Звуки грому. Е. Гріг. Пташка. В. Подвала. Їжачок. Дятел. ХТД: гра «Зозуля та соловейко»; Музика народна, слова В. Гончарук. «Прилетів комарик».	Контур. СОМ: О. Кваша. Фрагмент ілюстрації до книги Р. Скиби «Кожному по скибці». ХТД: малювання їжачка. (<i>фломастери, олівці</i>). Гра: скласти казочку про їжачка за малюнком-	

		Гра: пофантазуй і придумай музичну історію з голосами тварин різної висоти.	пiктограмою.	
4 (7–8) СВІТ НАВКОЛО ТЕБЕ		Музичні звуки: гучні та тихі (форте та піано). Знак повторення СОМ: Ю. та Л. Шевченки. Два метелики. СММ: В. Барвінський. Жучок і Жучиха. А. Штогаренко. Метелик. ХТД: В. Верховинець. «Павук сірий, волохатий». Гра «Луна» («Ау»). Створення звукових картин: «Як легенький вітерець перетворився на сильний вітер» (голосом); «Як з дощових крапельок почалася злива з громом» (на інструменті).	Інструменти художника: фарби, пензлі. Правила розміщення малюнка на аркуші. СОМ: Ган Ін-Сан. Метелики. ХТД: Квіткова галявина. Вправа: малювання відбитками пальчиків, змочених у фарбу, простих за формою об'єктів природи: метеликів, павучків, квітів.	
5 (9–10) ЛЯЛЬКОВІ НАСТРОЇ		Настрій у музиці. СОМ: Д. Денжл. Ляльковий лікар; К. Бабок. Коли збувається більше, ніж мріялось. СММ: Л. Колодуб. Лялька співає. СКМ: М/ф «Дитячий альбом» (П. Чайковський. Нова лялька. Хвороба ляльки) ХТД: поспівки «Бідолашна Маша», «Іде бичок, хитається».	Настрій в образотворчому мистецтві. Правила нанесення акварельної фарби на малюнок. СОМ: ілюстрація: персонажів мультфільму «Незнайко в Сонячному місті». СКМ: М/ф «Незнайко в Сонячному місті» (фрагмент). ХТД: малювання святкового феєрверку у ляльковому місті (<i>воскові олівці та акварельні фарби</i>).	
6 (11–12) ДИТЯЧІ ЗАХОПЛЕННЯ		Настрій у музиці (продовження) СОМ: І. Ліфшиц. Діти. СММ: Б. Фільц. Гра у м'ячик. Р. Шуман. Гра в піжмурки з циклу «Дитячі сцени». СКМ: М/ф «Літачок Жужа». Рахуємо до десяти. ХТД: Музика В. Прокопик, слова Н. Танасійчук «Літачок Жужа».	Форма. Утворення лініями різних форм: трикутної, прямокутної. СОМ: персонажі з мультфільмів. СКМ: М/ф «Літачок Ліп» (за мотивами казок Н. Вовк). ХТД: створення образу диво-машини, використовуючи різні форми (<i>кольорові олівці</i>). Гра: «Веселі літери». Створення образів літери-	

			машинки чи іншої іграшки.	
7 (13–14) ОСІННІЙ ЯРМАРОК	Характер музики. СОМ: Г. Тот. Натюрморт. СММ: В. Кузнецов. Український ярмарок (гурт «Дзвони») Український народний танець «Козачок» ХТД: Музика народна, слова Н. Кукловської «Урожайна»; Гра «Оживи» картину. Уяви, що фрукти та ягоди раптом заспівали. Гра «Ярмарок».	Утворення лініями різних форм: круглої та овальної. Аплікація. Правила правильного розміщення аплікації на аркуші. СОМ: В. Тимошенко. “Натюрморт з чорнобривцями” ХТД: виконання аплікації “Урожай” (кольоровий папір).		
8 (5–16) МОЯ УКРАЇНА БАГАТА Й ГОСТИННА	Мистецтво про рідний край. Характер музики. СОМ: М. Тимченко. Співуча Україна. СММ: Музика О. Осадчого, слова Ю. Рибчинського «Земле моя». ХТД: Поспівка «Рідний край» Музика А. Філіпенка, слова Г. Бойка «На місточку».	Природні матеріали. Форма. СОМ: Т. Бердник. Картини з листя. ХТД: моделювання з природного матеріалу: створення образів героїв мультфільмів (<i>фрукти, пластилін</i>).		
9 (17–18) КРАСА РІДНОЇ ЗЕМЛІ	Пісня. Куплет. Правила дихання під час співу. СОМ: М. Приймаченко. Їде осінь на коні. СММ: К. Стеценко. Вечірня пісня. С. Людкевич. Старовинна пісня. ХТД: Музика М. Ведмедері, слова Н. Красоткіної. «Ой ходила осінь».	Колір. Основні та похідні кольори. Палітра. СОМ: Й. Бокшай. Осінь. ХТД: зображення природи способом роздмухування плям (<i>фарби, тонований папір, трубочка для соку</i>). Вправа: «Основні та похідні кольори».		
10 (19–20) ВЕСЕЛКОВИЙ ДИВОГРА Й	Звуки та кольори в мистецтві., Сім кольорів веселки - сім нот (порівняння, ознайомлення). СОМ: О. Збруцька. Райдуга. СММ: С. Прокоф'єв. Дощик і веселка. ХТД: Слова Н. Гуркіної Веселка; Музика і слова Н. Май. «Кап-кап-кап».	Кольори веселки. Основні та похідні кольори. Правила розміщення зображення на аркуші. СОМ: І. Буканов. Райдуга. ХТД: зображення веселки (<i>акварель</i>).		
11 (21–22) РІЗНІ БАРВИ У ПРИРОДИ	Танець СММ: Український народний танець «Гопак». І. Шамо. Дніпровський вальс. СКМ: Український народний танець «Метелиця» (фрагмент).	Теплі, холодні кольори. Колірне коло. СОМ: В. ван Гог. Місячна ніч. ХТД: Малювання будиночка Осені теплими кольорами або будиночка		

		ХТД: Звукові картини «Пісня осені» та «Хоровод зими». Музика народна, слова В. Верховинця «Метелиця», Музика В. Верховинця, слова народні «Зробим коло».	Зими – холодними (варіант – за вибором). Вправи: Зображення доріжки з опалого листя фарбами теплих кольорів і льодяної гірки фарбами холодних кольорів. Гра: «Веселі літери та цифри». Створення казкових будиночків із використанням літер та цифр.	
	12 (23–24) ЗИМОВІ РИТМИ	Ритм у мистецтві. СММ: К. Дебюссі. Сніг танцює (ксилофон) ХТД: Придумай і заспівай ніжну мелодію до вірша, оберни музичний інструмент для супроводу.	Ритм. Повторення правил користування ножицями. СОМ: О. Кваша. Іл. серії «Їде грудень на коні», приклади ритму в образотворчому мистецтві. ХТД: Колективна робота. Створення прикраси у певному ритмі із сніжинок.	
	13 (25–26) СВЯТКОВІ ПЕРЕТВО- РЕННЯ	Ритм у мистецтві (продовження). СКМ: Руханка «Ганці-зігріванці» (фізкультхвилинка). ХТД: Музика і слова Н. Рубальської «Пісня сніговиків».	Розбіл та затемнення кольорів. Повторення правил розміщення об'єктів на аркуші. СОМ: К. Головін. Зимова дорога; Ю. Пацан. Зима. ХТД: Створення композиції «Танок сніговиків». Вправа: затемнення та розбіл синього кольору. Колективна робота. Гра: продовження історії Барвика про сніговичка.	
	14 (27–28) ЗИМОВІ СВЯТА	Зимові свята в мистецтві. СММ: Дж. Л. П'єрпонт. Jingle Bells (Дзвіночки дзвенять). ХТД: Музика А. Олейнікової, слова В. Чайковської. «Святий Миколай».	Зимові свята в мистецтві. СОМ: Л. Мартін. ХТД: малювання композиції «Новорічна ялинка» (<i>гуаш, пальчикові відбитки</i>).	
	15 (29–30) РАДІЙТЕ! СВЯТО ЙДЕ!	Колядки, щедрівки. Пісні з інструментальним супроводом та без нього. СОМ: І. Горобчук. Вертеп. СММ: Колядка «Бог ся рождає!». ХТД: Колядка «Радуйтеся, люди!».	Вітальна листівка. СОМ: С. Гординський. Різдвяні листівки. ХТД: Варіант 1. Створення вітальної листівки «Різдвяна зірка» (<i>матеріали за вибором</i>). Варіант 2. «Різдвяне янголятко» (<i>відбитки долоньок, домальовування фарбами</i>).	
	31–32			

		УЗАГАЛЬНЕННЯ. ПЕРЕВІРЯЄМО СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ (Завдання Лясольки. Завдання Барвика. Завдання Лясольки та Барвика)	
РОЗДІЛ 2. ЗАГАДКИ ХУДОЖНІХ МОВ			
16 (33–34) МАНДРИ КРАЇНОЮ МИСТЕЦТ В	Вокальна та інструментальна музика. Цирк. СММ: Українська народна мелодія «Щедрівочка щедрувала» у вокальному та інструментальному виконанні; Ф. Мендельсон. «Танець клоунів» з концертної сюїти «Сон літньої ночі». СОМ: І. Сколозdra. Різдво. Коломийка. А. Маке. Цирк. Атлети, клоуни та мавпочка; Ю. Мацик. Клоуни. ХТД: створення мелодії до вірша.	Цирк. Циркова афіша. СОМ: Цирк в образотворчому мистецтві ХТД: малювання клоуна (воскові <i>олівці</i>)	
17 (35–36) ЗУСТРІЧ ІЗ ТЕАТРОМ	Театр. Актор. Правила поведінки в театрі. СКМ: М. Равель. Балет «Дитя та чари» (відеофрагмент). ХТД: Українська народна пісня «Два півники» (виконання в ролях, з ритмічним супроводом – барабан, трикутник, бубон). Інсценізація змісту віршів.	Ляльковий театр. Театральна лялька. Ескіз. СОМ: світлини: Київський театр ляльок, скульптури казкових героїв. ХТД: ескіз ляльки до казки «Лисичка, Котик і Півник» (<i>фломастери, олівці</i>). Гра «Ляльковий театр».	
18 (37–38) ЧАРІВНИ КИ БАЛЕТУ	Балет. Мова танцю. Вальс. СММ: П. Чайковський. Вальс сніжинок із балету «Лускунчик». ХТД: Музика Я. Степового, слова народні «Сніжинки»	Балет, театральний костюм. Ескіз (повторення). СОМ Образ балерин в образотворчому мистецтві ХТД: малювання ескізів костюмів для виконавців балету (<i>фломастери, олівці</i>).	
19 (39–40) БАЛЕТ- КАЗКА	Оркестр. Музичні інструменти: скрипка (струнні), флейта (духові), барабан (ударні). СММ: Б. Павловський. Балет-казка «Білосніжка і семеро гномів» (фрагмент). СКМ: м/ф «Білосніжка і семеро гномів» (фрагмент). ХТД: гра «Оркестр».	Грим. Теплі та холодні кольори (повторення). СОМ фрагменти з балетної вистави, зразки гриму. ХТД: «Веселі гноми» (<i>фломастери чи акварель</i>). Варіант 1 - перетворюємо вивчені літери. Варіант 2 – перетворюємо кольорові плями. Гра «Веселі літери». Створити з вивчених літер улюблених казкових героїв,	

			розповіді про них цікаві історії.	
	20 (41–42) ВЕСЕЛИЙ МАНДРИВ- НИК НА ОПЕРНІЙ СЦЕНІ	Опера. Арія СММ: Г. Гриневич. Опера-казка «Плескачик». Арії героїв Опери. ХТД: Музика Н. Барабаш. Арія Тіста з опери-казки «Колобкові мандри».	Декорації. Розміщення зображення (ближче – далі). СОМ: світлина декорації до лялькової вистави «Колобок». ХТД: створення ескізу декорації до опери-казки «Плескачик» (<i>воскові олівці, акварель</i>).	
	21 (43–44) ВЕСЕЛИЙ МАНДРИВ- НИК У ТЕАТРИ ТА КІНО	Ансамбль. Хор. СКМ: Музика і вірші О. Шевченка. М/ф «Колобок» із серії «З любов'ю до дітей», фрагменти з мульт-фільмів про колобка. ХТД: створення власної опери-казки «Колобок» (спів соло та в ансамблі).	Ляльковий театр. Актори-ляльководи. СОМ: світлини театральних ляльок. ХТД: ліплення з пластиліну одного з персонажів казки «Плескачик». Гра-вигадка: придумати іншу кінцівку казки про колобка.	
	22 (45–46) КАЗКОВІ РОЗПОВІД І	Музична казка. Музичні інструменти оркестру: (<i>продовження</i>) арфа, флейта. СММ: М. Сильванський. Музична казка «Івасик-Телесик» (фрагменти: теми Івасика-Телесика, Змії, плескоту хвиль і передзвону молотів ковалів). ХТД: створення мелодії до вірша, добір інструментів для героїв музичної казки.	Мультфільми лялькові та мальовані. СОМ: кадри з мультфільмів. Фонтан «Івасик-Телесик» у Львов.; СКМ: М/ф «Потяг у казку» із серії «З любов'ю до дітей». ХТД: малювання або ліплення одного з героїв казки «Івасик-Телесик» (<i>художні матеріали за вибором</i>).	
	22 (47–48) КАЗКОВІ РОЗПОВІД І <i>продовження</i>	Музична казка (продовження). Регістр (на прикладі клавіатури піаніно). СММ: М. Чембержі. Казка про синій пролісок. ХТД: Музика А.Олейнікової, слова Н. Іванової «Пролісок» Створення супроводу до пісні. СКМ: М/ф «Квіти дружби» із серії «Уроки тітоньки Сови».	Правила зображення предметів з віддаленням: ближче - більше, далі - менше. СОМ: М. Глущенко. Рожева весна ХТД: зображення пролісків або підсніжників на тонованому папері (<i>гуаш</i>).	
	23 (49–50) КРАСА І ЗДОРОВ'Я	Вплив музики на емоційний стан людини. Музика і спорт. Соліст. СММ: Ф. Шуберт. Вечірня серенада. П. Чайковський. Вальс квітів з балету	Вплив кольору на емоційний стан людини. Основні та похідні кольори (повторення). СОМ: П. Сезанн. Натюрморт з	

		«Лускунчик». Ж. Бізе. Марш Тореодора з опери «Кармен». ХТД: Українська народна пісня-гра «Гей, ви дітки чорнобриві». СКМ: м/ф «Холодне серце» (фрагмент з фігурним катанням).	драпіруванням, глечиком і вазою для фруктів; К. Білокур. Натюрморт «Квіти, яблука, помідори». ХТД: створення композицій із овочів.	
	24 (51–52) ВЕЛИКОД НІ ДИВА	Великдень, писанки. Музична фраза. СОМ: Н. Курій-Максимів. Великдень. ХТД: Музика М. Катричка, слова В. Кленця, Н. Андрусич «Писанка». Створення мелодії до вірша.	Писанки. Прадавні візерунки. СОМ: Ю.Мацик. Чия писанка. ХТД: Варіант 1. Крашанка (аплікація з кольорового паперу) Варіант 2. Мальованка. Ескіз (фломастери, олівці).	
	25 (53–54) НАРОДНА ТВОРЧИСТ Ь	Народна музика. СММ: Колискова (обробка А. Авдієвського), Я. Степовий. Колискова, Українська народна пісня «Сонечко» (обробка В. Барвінського). ХТД: Музика і слова народні «Вийди, вийди, сонечко».	Народна творчість. Вишиванка. Орнамент. СОМ: світлини зразків творів декоративно-ужиткового мистецтва ХТД: створення орнаменту для розпису чашки (пальчикові відбитки, гуаш).	
	26 (55–56) МОЯ ДЗВІНКОГ О-ЛОСА УКРАЇНА (НАРОДНА ТВОРЧИСТ Ь)	Народні музичні інструменти: бандура, сопілка, бубон, волинка (дуда). Свищики. СОМ: зображення свищиків. Ф. Буше. Чабанець, що грає на волинці. СММ: Гра на українській волинці (дуді). Й. С. Бах. Волинка. Українські народні танцювальні мелодії (ансамбль народних інструментів). ХТД: Створення ритмічного супроводу, мелодії до вірша.	Народна іграшка. СОМ: світлини народних іграшок ХТД: ліплення і декорування української народної іграшки - свищика (пластилін).	
	27 (57–58) МИТЦІ ПРОФЕСІ О-НАЛИ	Професійна музика. Музичні професії: композитор, виконавець. СММ: пісні Котика, Півника, Лисички з опери-казки К. Стеценка «Лисичка, Котик і Півник». ХТД: Музика А. Філіпенка, слова О. Журливої «Узяла лисичка скрипку».	Художні професії: художник, скульптор. СОМ: світлини скульптурних зображень котів. ХТД: ліплення котика (пластилін або солоне тісто).	
	28 (59–60) СТВОРЮ-	Музичні професії: диригент. СММ: М. Лисенко. Хор «А	Розбіл кольору (повторення).	

	СМО КРАСУ	вже весна» з опери «Зима і Весна». ХТД: Гра «Оркестр».	СОМ: О.Шупляк. Яблуні цвітуть. ХТД: зображення квітучої гілки яблуні (<i>акварель, гуаш, тонований папір</i>).	
	29 (61–62) ДО ВЕРШИН МАЙСТЕР -НОСТІ	Професійна мистецька освіта: музичні школи, музичні академії. СММ: К. Дебюссі. Доктор Gradus ad Parnassum (Шлях до Парнасу). Н. Нижанківський. Івасик грає на чельйо. ХТД: Музика Т. Попатенко, слова М. Івенсен «Урок». Робота в парах: виконання ритмічних послідовностей.	Професійна мистецька освіта: художні школи та академії мистецтв. Порівняння зображень: реальне - вигадане. СОМ: В. Глущенко. Півень у квітах. ХТД: створення образу чарівного птаха (<i>відбиток долоньки, гуаш</i>).	
	30 (63–64) МИСТЕЦЬ КА ПОДОРО Ж ДО ЄВРОПИ	Знайомство з мистецтвом різних країн. Пісні й танці (узагальнення). СММ: Ф. Шопен. Полонез; Італійська народна пісня «Санта Лючія»; Н. Паганіні. Баркарола. СОМ: А. Ніколаєв. Бал; М. Глущенко. Вечірня Венеція. СКМ: м/ф «Танок маленьких каченят». ХТД: Т. Вернер. Танок маленьких каченят (виконання рухів).	Знайомство з мистецтвом різних країн. Сувенір. СОМ: світлини сувенірів різних країн Європи. ХТД: Варіант 1. Коробка для сувеніру (<i>моделювання</i>). Варіант 2. Колективна робота «Український сувенір».	
	31 (65–66)	УЗАГАЛЬНЕННЯ. ПЕРЕВІРЯЄМО СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ (Завдання Лясольки. Завдання Барвика. Завдання Лясольки та Барвика)		

Скорочення:

СММ – сприймання музичного мистецтва;

СОМ – сприймання образотворчого мистецтва;

СКМ – сприймання кіномистецтва;

ХТД – художньо-творча діяльність.

РОЗДІЛ – І. МИСТЕЦТВО – ЧАРІВНЕ ВІКНО У СВІТ

Пітенко Олена Федорівна,
вчитель предметів
освітньої галузі «Мистецтво» Смілянської
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №10
Смілянської міської ради
Черкаської області

Тема: Перший раз в перший клас

Мета: формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті; всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини.

Музичний матеріал: Скорик «Мелодія», укр. нар. пісня «Колискова» у виконанні

Н. Матвієнко; Н. Май «Пісня першокласника»

Обладнання: мультимедійна презентація, комп'ютер.

ХІД УРОКУ

I Організаційна частина

II Мотивація навчальної діяльності

Оголошення теми та уроку.

Музичне Привітання

Сьогодні розпочався наш перший музичний урок. Пролунав дзвоник. Давайте привітаємося.

Пролунав уже дзвінок

Починаємо урок:

«Добрий день»!

III Вивчення нового матеріалу

Вчитель: Друзі, а чи любите ви музику? Я впевнена, що любите, адже музика допомагає вам зустрітися з казковими героями, вирушити разом з ними в надзвичайну подорож; музика вміє плакати, як осінній дощик, а може бути веселою і грайливою, як сонячний зайчик!

Розповідає музика про все, що є на світі:

Як вдалину біжить ріка, милуючись у літі,

Як сонце в синіх небесах промінням землю гріє,

Про кожну квіточку в лісах, про спогади та мрії.

Про щиру пісню солов'я, про вербу і калину,

Про землю, що навек моя – співучу Україну!

Як хуртовина білий сніг розсипала навколо,

І як дзінкоголосий сміх збирає друзів коло,

Як грізно за вікном бурчить зимова завірюха,

Як важко, коли друг мовчить, або немає друга,
Про дзвін джерельного струмка, й ліси, дощами вмиті,
Розповідає музика про все, що є на світі.

У цікавій мандрівці країнами мистецтв поруч із тобою завжди будуть вірні помічники — Лясолька і Барвик. Лясолька допоможе тобі навчитися гарно співати, розуміти дивовижну й чарівну мову музики. Барвик розкриє секрети живопису і графіки, скульптури та декоративного мистецтва. Уважно прислухайтесь до звуків навколо себе.

? Скажіть, будь ласка, як ми сприймаємо звуки, що нам допомагає?
Давайте зараз пограємося в гру, яка допоможе нам це з'ясувати.

Ми можемо взяти звуки в руки?

Можливо ми можемо звуки понюхати носиком?

А можливо попробувати смак звуків ротиком?

Значить ми можемо звуки побачити очима?

? Тоді як же ми сприймаємо звуки навколо нас?

Отже приготуйте свої вушка, будемо слухати і визначати, кому належить цей звук.

півник Ку-ку-рі-ку

дощик кап-кап

дівчинка на піаніно

їде машина

? Всі ці звуки ми чуємо вушками?

? А чи всі звуки нам приємно чути? Чи зможемо ми довго слухати як гарчить машина? Так, неприємно.

? А чи буде нам приємно довго слухати як звучить фортепіано? Так!

Саме тому звуки і поділяють на шумові і музичні: звуки природи, які ти чуєш – дзюркотіння струмочка, гудіння джмеля, спів птахів – це шумові звуки. А музичні звуки – особливі, їх співають або виконують на музичних інструментах.

Гра з Лясолькою та Барвиком

Давайте зараз пограємося разом з Барвиком та Лясолькою: подивіться, будь ласка, на екран і знайдіть малюночки, де зображені шумові звуки, а де музичні.

? Подивіться на малюнок, знайдіть на ньому музичні інструменти. Визначте шумові та музичні звуки.

Фізкультхвилинка.

IV Слухання музики:

Музичні звуки складаються у виразний наспів – мелодію. Вона є основою музики

Слухання: Скорик «Мелодія»

Слухання: колискова Ніна Матвієнко «Гойда, гойда да»

? Чи сподобалася вам мелодія?

? Як виконується музика?

А тепер давайте спробуємо і самі поспівати. Але для того, щоб звук був гарним, правильним нам треба ознайомитися з деякими правилами:

Правила співу

Як ви вважаєте, як слід поводити себе під час співу?

Стежте за співацькою поставою, сядьте, або рівненько станьте, руки покладіть на коліна, або опустіть. Під час співу прислухайтесь не тільки до свого голосу, а й до голосів своїх друзів.

V. Розучування пісні

«Пісня першокласника»

Н. Май

1 куплет:

Перший раз у перший клас ми йдемо охоче
Першим дзвоником для нас продзвенів дзвіночок
І сміється в небесах сонце, як ніколи
В мами сльози на очах – я іду до школи

Приспів:

А у школі, а у школі
Є веселка кольорова
І найкраща в цілм світі
Перша вчителька мою
А у школі, а у школі
Не сумуем ми ніколи
Бо учора – дошкільнята,
А тепер – одна сім'я!

2 куплет:

Прощайте іграшки, гомінкий садочок,
Кличе в класи дітлахів золотий дзвіночок.
І сміється в небесах сонце, як ніколи,
В мами сльози на очах – я іду до школи!

VI. Підсумок уроку:

Сьогодні на уроці ми дізналися багато нового.

? Чим саме ми сприймаємо звуки: носиком чи ротиком?

? Якщо поплескати в долоні, це будуть звуки шумові чи музичні?

? А як з'являються музичні звуки?

Пітенко Олена Федорівна,
вчитель предметів
освітньої галузі «Мистецтво» Смілянської
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №10
Смілянської міської ради
Черкаської області

Тема: Мої друзі. Музичні звуки: довгі та короткі. Правила сприймання музики.

Мета: формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті; всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини.

Музичний матеріал: Укр. нар. пісня «Котику сіренький», Я.Барнич «Коник», Н. Май «Пісня першокласника».

Обладнання: мультимедійна презентація, комп'ютер, фортепіано, картки для ритмічних вправ, друковані матеріали для створення ритмічних карток.

Хід уроку

Учні входять в клас під музичний супровід («Перший дзвоник» Н. Май).

I Організаційний момент .

- 1. Перевірка готовності класу до уроку**
- 2. Музичне вітання**

Пролунав уже дзвінок

Починаємо урок:

«Добрий день»

II Мотивація навчальної діяльності.

- 1. Поміркуймо**
? Діти, як ви вважаєте, хто такий друг?
Перегляд відео «Пісня про дружбу».

III Основна частина

1. Засвоєння нових знань

У школі ви будете вчитися читати, писати, рахувати, співати, малювати.

А також – спілкуватися з однолітками та дружити.

Перегляд ілюстрацій:

- ? - Чи можна назвати друзями тих, кого зображено на картинах.
- Чи є у вас друзі – домашні улюбленці?
 - Розкажіть про них. (Розповіді дітей)

Слухання музики

- Прослухайте музичні твори
- Яка мелодія спокійна та ніжна, а яка – жвава та грайлива?

Українська народна пісня: «Котику сіренький»;

Я.Барнич «Коник».

? Порівняйте ці мелодії з лініями.

Фізкультхвилинка

В Музичній країні живуть незвичні мешканці – музичні звуки. Деякі з них люблять крокувати. Інші — швидко бігати.

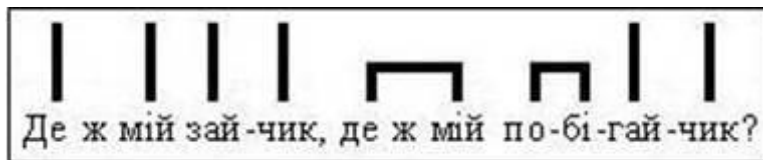
Ось так крокують: КРОК КРОК. Це - довгі звуки.

А ці біжать: ШВИД-КО ШВИД-КО. Це - короткі звуки.

Зверніть увагу на екран – давайте спробуємо разом проплескати в долоньки послідовність коротких і довгих звуків, а дзвоники нам допоможуть.

А тепер давайте об'єднаємося в пари і спробуємо один одному проплескати долоньками інші послідовності довгих і коротких звуків. (Діти під час виконання завдання можуть дивитися на екран, або використовувати заздалегіть приготовані вчителем картки)

Тепер давай пограємося: послухай, будь ласка, чудову маленьку пісеньку про зайчика:

Давайте спробуємо заспівати її разом.

І тепер, коли ви вже знаєте цю поспівочку, я пропоную вам спробувати самостійно зробити ритмічну послідовність, а допоможуть вам в цьому великі і маленькі зайчента.

2. Вокально-хорова робота

Перед тим, як ми почнемо співати, пригадайте, які існують правила співу?

Стежте за співацькою поставою, сядьте, або рівненько станьте, руки покладіть на коліна, або опустіть.

Під час співу прислухайтесь не тільки до свого голосу, а й до голосів своїх друзів.

Розспівування.

- Заспівайте поспівку з довгих і коротких звуків.

Ми маленькі діти

Будемо радіти!

Виконання пісні «Пісня першокласника» Н. Май

(робота над поставою, одночасним початком співу, м'якістю звуковедення).

IV Підсумок уроку.

- Чи сподобалася вам наша зустріч із музикою?
- З якими музичними творами ми ознайомилися на уроці?
- Які правила співу ви запам'ятали?

Беляєва Світлана Вікторівна,
учитель музичного мистецтва,
мистецтва, художньої культури
Лисянської ЗОШ I-III ступенів № 2
Лисянської районної ради
Черкаської області

(Музичне мистецтво)

Тема: Моє довкілля.

Мета: формування ключових компетентностей:

загальнокультурна компетентність: оволодіння досягненнями культури, особливостями національної і загальнолюдської культури в побутовій і культурно дозвіллевій сфері;

міжпредметна естетична компетентність: формувати в учнів уявлення про красу навколишнього світу, сповненого розмаїттям звуків; естетично оцінювати предмети та явища у різних сферах життєдіяльності, що формується під час опанування різних видів мистецтва та їх взаємодії;

предметних компетентностей: продовжити знайомити з основними елементами художньо – образної мови музики; вчити визначати властивості музичних звуків;

розвивати в учнів вокально-хорові та творчі навички, виховувати здатність емоційно сприймати музику, любов до музики.

Тип уроку: комбінований

Обладнання: підручник, презентація, комп'ютер.

План уроку

Учні заходять до класу під музичний супровід («Пташка» Е. Гріга).

I. Організаційний момент. Створення емоційної атмосфери.

Музичне привітання.

II. Актуалізація опорних знань.

III. Мотивація навчальної діяльності.

Слухання звуку грому.

IV. Вивчення нового матеріалу.

V. Слухання «Музичних загадок» В. Подвали «Їжачок», «Дятел», «Білочка».

VI. Аналіз прослуханих музичних творів.

VII. Відомості про композитора.

VIII. Слухання п'єси «Пташка» Е. Гріга.

IX. Аналіз прослуханого музичного твору.

X. Фізкультхвилинка «Веселі звірята».

XI. Засвоєння нових знань.

XII. Вокально-хорова робота.

1. Гра «Зозуля та соловейко».

2. На цю мелодію створіть поспівку «Дінь-дон».

3. Гра: пофантазуй і придумай музичну історію з голосами тварин різної

висоти.

4. Розучування пісні. «Прилетів комарик» (музика народна, слова В. Гончарук).

XIII. Узагальнення.

XIV. Музичне прощання.

XV. Учні виходять із класу під музичний супровід («Пташка» Е. Гріга).

ХІД УРОКУ

Учні заходять до класу під музичний супровід («Пташка» Е. Гріга).

I. Організаційний момент. Створення емоційної атмосфери.

Музичне привітання:

Доброго дня вам, любі малята,

Хлопчики милі мої і дівчата.

Щирою посмішкою всіх вас я вітаю,

Доброго настрою на весь день бажаю.

За руки один одного візьмем

І дружно привітаємось:

- Добрий день!

II. Актуалізація опорних знань.

- Які звуки нас оточують? (шумові і музичні)
- Назвіть, які звуки відносяться до шумових? (відповіді)
- Назвіть які це музичні звуки? (відповіді)
- Як називають людину, яка створює музику?

III. Мотивація навчальної діяльності.

Кіт муркоче, -

Грім гуркоче,-

Дощик ллється,-

Скло десь б'ється,-

Вітер віє сніговії.

Дзвони дзвонять,-

Череду гонять,-

Трава шелестить,-

Джміль пролетить,-

І коли ти чуєш стук –

Все це зветься просто ЗВУК.

У довкіллі існують різні шумові звуки. Це – голоси тварин, комах, різні сигнали та дзвінки.

- Послухайте діти, що це за звук? Що про нього можна сказати? Це музичний чи шумовий звук?

Слухання звуку грому.

IV. Вивчення нового матеріалу.

Учитель. Чи відомо вам, що музика — справжня чарівниця? Вона може передати не тільки різні звуки, а й настрої та почуття. Разом з нею ми зможемо здійснити подорож до осіннього лісу й почути лісові таємничі звуки. Якщо

прислухатися, то можна почути багато звуків: спів пташок, шелестіння листя, шарудіння гілочок. Це – музика лісу! Чи хотіли би ви разом зі мною почути пісню лісу? Тоді ми вирушаємо у подорож.

- Чи можуть звуки лісу стати музичними? Чия це музика? (Імітація стукотіння дятла дерев'яними паличками.)

- Це стукіт лісового лікаря дерев — дятла. Послухайте ще раз його стукіт та повторіть зі

мною. (Повторюють)

○ Кого ми можемо побачити у лісі? Про це ви дізнаєтеся, якщо відгадаєте пісеньки-загадки українського композитора В. Подвали.

○ Про яких лісових мешканців розповів композитор?

V. Слухання «Музичних загадок» В. Подвали «Їжачок», «Дятел», «Білочка».

VI. Аналіз прослуханих музичних творів.

○ Кого ми зустріли в лісі?

○ А звуки які видають білочка, дятел і їжак вони – музичні чи ні?

○ Звуки високі чи низькі?

○ Які з малюнків відповідатимуть рухам їжачка, білочки, а які – дятла?

○ Які музичні інструменти можна дібрати кожному з них?

○ Яких мешканців ми ще можемо зустріти у лісі?

Послухайте музику Е. Гріга. Можливо, це ведмідь?

VII. Відомості про композитора.

Едвард Гягеруп Гріг ([1843](#) - [1907](#)) — [норвезький композитор](#) періоду [романтизму](#), музичний діяч, [піаніст](#), [диригент](#), основоположник норвезької професійної композитор-ської школи.

VIII. Слухання п'єси «Пташка» Е. Гріга.

IX. Аналіз прослуханого музичного твору.

- Як ви здогадалися, що це музика пташки, а не ведмедя?

- Як композитор передав настрій пташки?

- Яким голосочком співала пташка високим чи низьким?

X. Фізкультхвилинка «Веселі звірята».

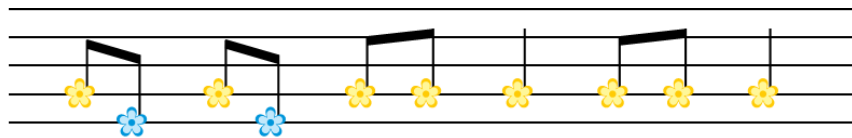
XI. Засвоєння нових знань.

Звуки, що виникають під час співу або гри на музичних інструментах, мають певну висоту. Вони бувають високими та низькими. Отже, діти музичними звуками ми можемо відтворювати голоси природи. Ведмідь, наприклад, реве низьким голосом, пташки мають високий голос. Тому і музичні звуки бувають високі та низькі.

Наша подорож лісом триває. Ми потрапили на лісову галявину

XII. Вокально-хорова робота.

1. Гра «Зозуля та соловейко».

Ку - ку, ку - ку, тьох-тьох- тьох, тьох- тьох-тьох.

Діти, якими звуками співала зозуля, а якими соловейко?

2. На цю мелодію створіть поспівку «Дінь-дон».

3. Гра: пофантазуй і придумай музичну історію з голосами тварин різної висоти.

- Як ви думаєте які ще бувають звуки? (довгі і короткі)
- Які це довгі звуки? (які звучать довго)
- Які короткі? (навпаки, звучать коротко)

4. Розучування пісні. «Прилетів комарик» (музика народна, слова В. Гончарук).

Насунули хмари, прилетів комарик, Кажє: «Будє дощ! Дуже сильний дощ!»

XIII. Узагальнення.

Учитель. Наша подорож добігла кінця.

- Про яких лісових мешканців розповіла нам музика?
- Якими бувають музичні звуки за висотою?
- Чи сподобалась вам наша подорож?

XIV. Музичне прощання.

XV. Учні виходять із класу під музичний супровід («Пташка» Е.

Гріга).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

Підручник: Л.М. Масол, Мистецтво 1 кл.,
<http://anastasiartway.blogspot.com/2017/04/blog-post.html>
<https://www.youtube.com/watch?v=Wv0nYCgwtZ4>
<https://www.google.com/sear>
<https://www.google.com/search?biw=1366&bih=657&tbm>

Беляєва Світлана Вікторівна,
учитель музичного мистецтва,
мистецтва, художньої культури
Лисянської ЗОШ І-ІІІ ступенів № 2
Лисянської районної ради
Черкаської області

Тема: Світ навколо тебе.

Мета: формування ключових компетентностей:

загальнокультурна компетентність: оволодіння досягненнями культури, особливостями національної і загальнолюдської культури в побутовій і

культурно дозвіллевій сфері;

міжпредметної естетичної компетентності: формувати в учнів уявлення про красу навколишнього світу, сповненого розмаїттям звуків; естетично оцінювати предмети та явища у різних сферах життєдіяльності, що формується під час опанування різних видів мистецтва та їх взаємодії;

предметних компетентностей: продовжити знайомити з основними елементами художньо – образної мови музики; вчити визначати властивості музичних звуків;

розвивати в учнів вокально-хорові та творчі навички, виховувати здатність емоційно сприймати музику, любов до музики, любов до комах.

Тип уроку: комбінований

Обладнання: підручник, презентація, комп'ютер.

План уроку

I. Організаційний момент.

1. Учні заходять до класу під музичний супровід А.Штогаренка «Метелик».
2. Створення емоційної атмосфери.
3. Музичне привітання.

II. Актуалізація опорних знань.

III. Мотивація навчальної діяльності.

IV. Вивчення нового матеріалу.

1. Гра «Найуважніший».

2. Ознайомлення з властивістю музичних звуків.

3. Гра «Музична луна».

V. Слухання музики.

1. В. Барвінський. Жучок і Жучиха.
2. А. Штогаренко «Метелик».

VI. Аналіз прослуханих музичних творів.

VII. Перегляд репродукції картин Ю. та Л. Шевченки. «Два метелики».

VIII. Фізкультхвилинка.

IX Вокально-хорова робота.

1. Розспівка. «Павук сірий, волохатий».
2. Виконання української народної пісні. «Прилетів комарик».

X. Узагальнення.

XI. Домашнє завдання.

XII. Музичне прощання.

XIII. Учні виходять із класу під музичний супровід А.Штогаренка «Метелик».

XІД УРОКУ

Учні заходять до класу під музичний супровід

I. Організаційний момент. Створення емоційної атмосфери.

Доброго ранку, ліси і поля,

Доброго ранку, плането Земля!

Щастя, здоров'я всім людям бажаєм.

З радістю в школу до знань поспішаєм.

1. Музичне привітання. (Гра «Відлуння»)

Вчитель: Дзень-дзелень! Діти: Дзень-дзелень!
Вчитель: Заклика дзвінок у клас. Діти: Заклика дзвінок у клас.
Вчитель: Дзень-дзелень! Діти: Дзень-дзелень!
Вчитель: Урок музики у нас. Діти: Урок музики у нас.

II. Актуалізація опорних знань.

- Діти, які щойно звучали звуки? (музичні)
- Чому вони мають таку назву? (*голоси співаків і більшості музичних інструментів*)
- Що ми можемо відтворити за допомогою музичних звуків? (*«голоси» навколишнього світу*)
- Які властивості музичних звуків ви знаєте? (*тривалість, висота*)

III. Мотивація навчальної діяльності.

- Сьогодні ми продовжимо вивчати властивості музичних звуків. А хто нам буде допомагати, дізнаєтесь відгадавши загадки.

* * *

Серед літа біля липки
Виграють сопілки, скрипки.
Це не скрипки, не сопілки,
То медок збирають ... (Бджілки)

* * *

Хоч не олень – роги має,
І не птиця, а літає.
Чорний-чорний, а не крук,
Це малий, моторний ... (Жук)

* * *

Прилетіла цокотуха,
Щось торочить понад вухом.
Всім набридла байка ця
Без початку і кінця. (Муха)

* * *

Навесні барвиста квітка
На галявині розквітла.
Лиш поглянути хотіли,
Враз знялась і полетіла. (Метелик)

IV. Вивчення нового матеріалу.

Діти, чи доводилося вам спостерігати, як кружляє дивовижний метелик над чарівною квіточкою? (відповідь дітей – так). Пригадайте «голоси» комах, яких ви відгадали. (Пригадують)

1. Гра «Найуважніший». (Робота в групах: із вірша 1 група називає музичні звуки, які звучать гучно, 2 група – тихо)

Є речі та слова гучні,
наприклад: грім, сурма, слони.

Та інші є – тихіші: сопілка, шерех, миші.

Музика може відтворювати «голоси» комах. Як ви гадаєте вони звучатимуть гучно чи тихо?

2. Ознайомлення з властивістю музичних звуків.

Отже, музичні звуки бувають гучні і тихі. Їх позначають італійськими словами:

форте ***f*** - голосно, гучно і піано ***p*** - тихо.

3. Гра «Музична луна».

А - ***f*** у - ***p***

Ку - ***f*** ку - ***p***

Ді - ***p*** лі - ***p*** дон- ***f***

V. Слухання музики.

1. В. Барвінський. «Жучок і Жучиха».

2. А. Штогаренко «Метелик».

VI. Аналіз прослуханих музичних творів.

– Якою гучністю композитори передали комах?

- Чим відрізняються ці твори?

– Можливо, всі свої враження від побаченого ви пробували передати в малюнках, так як це роблять ... а хто саме — спробуйте відгадати за допомогою загадки.

Пензлик бігає охоче:

Раз мазочок, два мазочок ...

Ось пелюстка і листочок,

Ось доріжка і горбочок,

Ось хатина, ось діброва,

Ось ... Картина вже готова ...

А картину — знає кожен —

Створює для нас ... (Художник).

VII. Перегляд репродукції картин Ю. та Л. Шевченки. «Два метелики».

– Діти, погляньте на картини, якому музичному твору вони відповідають?

– Якими кольорами художник зобразив комах на картині?

VIII. Фізкультхвилинка.

Зараз ми з вами спробуємо створити звукові картини: «Як легенький вітерець перетворився на сильний вітер» (голосом); «Як із дощових крапельок почалася злива з громом» (за допомогою рук) .

IX Вокально-хорова робота.

1. Розспівка. «Павук сірий, волохатий».

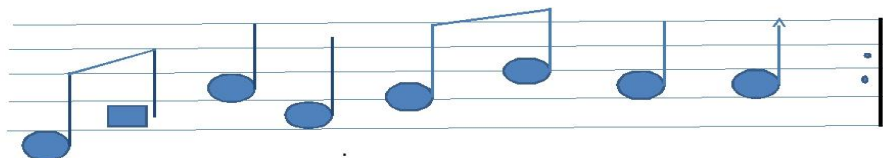
- Вивчимо та заспіваємо розспівку про павука гучно, а про мушку — тихо.

Павук сірий, волохатий,

Павук хижий, головатий

Павутину снує в лісі

на малих мушок.
Мушко, мушко, стережися,
павутини не торкай,
бо як зловить павук хижий, буде,
мушко, тобі край.

Па - вук сі - рий, во - ло - ха - тий,

:|| — знак повторення.

Реприза – знак повторення.

2. Виконання: українська народна пісня «*Прилетів комарик*».

X. Узагальнення.

- Як музика може відтворювати голоси комах?
- Якими бувають музичні звуки? Як вони позначаються
- Які музичні твори ми слухали на уроці?
- Що нового ви дізналися на уроці?
- Чи сподобався вам урок?

XI. Домашнє завдання.

Пісні, які виконували на уроці заспівай рідним і друзям.

XII. Музичне прощання.

XIII. Вихід з класу під звучання твору А.Штогаренка «Метелик».

Використані джерела:

Підручник: Л.М. Масол, Мистецтво 1 кл.,

<http://muzlishko.ru/mp3> https://mp3ix.net/song/98284927/A_Shtogarenko_Metelik/

https://www.internet-dovidka.com/art/?p=gallery&cat_id=6

<http://doshkolenok.kiev.ua/zagadki/942-zagadky-pro-komah>.

Зирянов Олександр Володимирович,

учитель предметів освітньої

галузі «Мистецтво»

Черкаської загальноосвітньої

школи I-III ступенів № 2

Черкаської міської ради

Тема. Лялькові настрої

Мета. Навчати учнів уважно слухати і споглядати твори мистецтва, виявляти власні враження, шукати зміст, розуміти, яким чином він розкривається. Вчити визначати, описувати емоційні стани, викликані почутим, побаченим,

формувати культуру емоційного сприймання й реагування на твір мистецтва.

Формувати вокальні та хорові навички, акторські та елементарні хореографічні уміння під час театралізацій, інсценізацій, рольових ігор та рухів під музику. Формувати поліхудожні уміння: порівняння засобів виразності в різних видах мистецтва, відтворення різних явищ через музичні інтонації, рух, жест, слово; пошук звукових асоціацій у творах образотворчого мистецтва; «оживлення» творів програмної музики за допомогою пантоміми, міміки, жестів, рухів, створення мелодій до віршів, інсценізація пісні тощо.

Активно залучати учнів до імпровізацій, різного роду експериментів, підтримувати їх ідей та ініціативу, розширювати можливості дітей у власному творчому вияві – художньому самовираженні. Навчати презентувати результати власної творчості, брати участь у шкільних мистецьких заходах (концертах, виставках, інсценізаціях тощо), виявляти ініціативу їх створення, спілкуватися з друзями та знайомими про мистецтво.

Обладнання: музичний інструмент, комп'ютер, мультимедійна презентація, підручник.

ХІД УРОКУ

I. Учні входять до класу під музичний супровід

II. Організаційний момент. Створення сприятливої атмосфери. Музичне вітання.

Добрий день, добрий час.

Любить музику наш клас!

III. Мотивація навчальної діяльності. Актуалізація знань.

Усі ми любимо гратися. Іграшки дарують нам різні почуття...

Погляньте на фотографії цих дітей.. У них схожий настрій, чи різний?

Так. У них різний настрій. А від чого він залежить?

А чи залежить він від того, з якими іграшками ви граєтесь ?

Які улюблені іграшки є у вас?

Вивчення нової теми

Той, хто музику створив і у ноти поселив,

Композитором зветься, пише музику від серця!

Виконавець прочитає, кожну ноточку вивчає,

Почуття передає, ті, що в серці в нього є!

Композитор - це людина, яка створює музику, а виконавець - її грає або співає.

Вони передають у музиці різні почуття людини.

1. Сприймання музики.

Розгляньте два малюнки (*демонструє ілюстрації*). На одному малюнку зображено дівчинку, яка лікує ляльку, на другому — вона грається з лялькою.

❖ Якщо ви були б композиторами, то яку музику написали б, щоб передати настрої цих малюнків?

Прослухайте два музичних твори П. Чайковського — «Хвороба ляльки», «Нова лялька».

Сприймання музики. II. Чайковський. «Хвороба ляльки», «Нова лялька»

У п'єсі «Хвороба ляльки» ми чуємо, як співчутливо й жалісно зітхає

дівчинка, немовби сльози капають з очей — так їй шкода ляльку. А у п'єсі «Нова лялька» ми почули радісну, поривчасту музику; дівчинка немовби кружляє та співає від радощів. Ця музика вчить відчувати чужий біль. І хоча вона про ляльку, але почуття в ній справжні. **Після суму обов'язково настає радість.**

Сприймання музики

Послухайте та визначте настрій п'єси Льва Колодуба «Лялька співає»

- ❖ Про що розповіла вам музика?
- ❖ Що ви собі уявили?
- ❖ Порівняйте музику творів про іграшки. Які настрої вони передають?
Доберіть кольори до п'єс.

2. Фізкультхвилинка

3. Художньо-творча діяльність

Пісня складається з куплетів, а кожний куплет - із заспіву та приспіву.

Пісня - справжня королева

І злітає вище неба!

Заспів є і приспів є -

Пісня справжньою стає.

Виконання пісні:

«Бідолашна маша»

«Іде бичок»

Або

«На місточку»

I. Підсумок уроку.

- ❖ Пригадайте, як треба слухати музику?
- ❖ Кого називають композитором?
- ❖ Про що розповідала музика на уроці?

Зирянов Олександр Володимирович,
учитель предметів освітньої
галузі «Мистецтво»
Черкаської загальноосвітньої
школи І-ІІІ ступенів № 2
Черкаської міської ради

Тема. Дитячі захоплення

Мета. Навчати учнів уважно слухати і споглядати твори мистецтва, виявляти власні враження, шукати зміст, розуміти, яким чином він розкривається. Вчити визначати, описувати емоційні стани, викликані почутим, побаченим, формувати культуру емоційного сприймання й реагування на твір мистецтва.

Формувати вокальні та хорові навички, акторські та елементарні хореографічні уміння під час театралізацій, інсценізацій, рольових ігор та рухів під музику. Формувати поліхудожні уміння: порівняння засобів виразності в різних видах мистецтва, відтворення різних явищ через музичні інтонації, рух,

жест, слово; пошук звукових асоціацій у творах образотворчого мистецтва; «оживлення» творів програмної музики за допомогою пантоміми, міміки, жестів, рухів, створення мелодій до віршів, інсценізація пісні тощо.

Активно залучати учнів до імпровізацій, різного роду експериментів, підтримувати їх ідей та ініціативу, розширювати можливості дітей у власному творчому вияві – художньому самовираженні. Навчати презентувати результати власної творчості, брати участь у шкільних мистецьких заходах (концертах, виставках, інсценізаціях тощо), виявляти ініціативу їх створення, спілкуватися з друзями та знайомими про мистецтво.

Обладнання: музичний інструмент, комп'ютер, мультимедійна презентація, підручник.

ХІД УРОКУ

II. Учні входять до класу під музичний супровід

III. Організаційний момент. Створення сприятливої атмосфери. Музичне вітання.

Клас покійно замовкає,
Нехай музика лунає!

IV. Мотивація навчальної діяльності. Актуалізація знань.

- ❖ Чи усі діти люблять гратися? Як ви думаєте??
- ❖ Які ігри ви знаєте?
- ❖ Уявіть, що існує така Країна Мистецтва. Поміркуйте, чим захоплюються мешканці Країни Мистецтва?

Працюємо парами.

Розкажіть один одному: Які ваші улюблені ігри?

V. Вивчення нової теми

Так, у країні Мистецтва мешканці захоплюються малюванням, танцями, співами, грою на музичних інструментах.

Як передати в музиці ці захоплення? За допомогою звуків композитори можуть передати рухи людей, тварин, машин. Наприклад, стрибки кошенят або рух поїзда.

Музичні звуки мають різну тривалість звучання. Вони бувають довгі й короткі. Довга нотка (ТА)) коротка нотка (ТІ)

1.Сприймання музики.

Перегляд відеоматеріалів.

Б. Фільц – Гра у м'ячик,

Р. Шуман – Гра в піжмурки

- ❖ Порівняйте ці твори. Покажіть руками характер руху.
- ❖ Які звуки сховалися в музиці - довгі чи короткі?
- ❖ Як музика «розповідає» про дитячі захоплення у п'єсі?

2. Фізкультхвилинка («Зайчики»).

3. Художньо-творча діяльність

Виконання пісні: «Літачок Жу-жа»

Продовження розучування пісні «На місточку»

- Пригадайте пісні з улюблених мультфільмів, порівняйте їхні мелодії.

- Добери відповідні слова.

VI. Підсумок уроку.

Про що розповідала музика на уроці?

Які тривалості звуків ви знаєте?

Дізнайся, як допомагає у вивченні мистецтва синтезатор та планшет .

Теслюк Ольга Василівна,
вчитель предметів освітньої
галузі «Мистецтво» Кочубіївської загальноосвітньої
школи І-ІІ ступенів Уманської районної ради
Черкаської області

Тема уроку: Осінній ярмарок.

Мета уроку: формування ключових компетентностей:

Загальнокультурна компетентність: Виховувати естетичний смак, інтерес до мистецтва, до народних звичаїв і традицій, розвивати найкращі моральні якості.

Інформаційна компетентність: ознайомити учнів українськими звичаями і традиціями, зокрема з проведенням осіннього ярмарку, пояснити зміст понять «ярмарок» «танець», «Козачок»;

міжпредметна естетична компетентність: розвивати вміння учнів надавати характеристику та аналізувати твори мистецтва, вчити визначати взаємозв'язок між різними видами мистецтва; удосконалювати вміння порівнювати та інтерпретувати мистецькі твори, розвивати творчі здібності, відчуття пульсації; поглиблювати знання учнів про поняття «ритм», «пауза» «реприза»; розвивати фантазію, уяву, емоційну чуттєвість учнів;

предметні компетентності:

- розвивати інтерес до звичаїв і традицій рідного краю;
- сформувати уявлення про взаємозв'язок різних проявів художньої творчості;
- виховувати здатність застосовувати мистецтво для отримання задоволення та емоційного самопізнання.

Тип уроку: комбінований, інтегрований, поглиблення в тему.

Оснащення уроку:

1. мультимедійна презентація до теми уроку;
2. Фонохрестоматія, відеоряд.

Методи і прийоми, використовувані вчителем на уроці: коментар, бесіда, демонстрування наочності, організація процесу сприймання, пізнавальної, ігрової та практичної діяльності учнів, стимулювання творчої активності учнів, педагогічне спостереження, індивідуальне консультування, порівняльний аналіз.

Форма організації: виконання творчих завдань – індивідуальних та у групах.

Терміни і поняття : звичаї, традиції, ярмарок, танець, пісня, пауза.

Види мистецтв (предметів), що інтегруються на уроці: музичне мистецтво,

образотворче мистецтво, народознавство, фінансова грамотність.

Відеоряд: танець «Український ярмарок», український народний танець «Козачок», фізкультхвилинка «Наша осінь щедра»;

Фонохрестоматія: В. Кузнецов «Український ярмарок» (гурт «Дзвони»), укр. нар. танець «Козачок», народна пісня на слова Н. Кукловської «Урожайна».

Міжпредметні зв'язки – образотворче мистецтво, література, музичне мистецтво, історія.

Структура використання на уроці навчального часу:

1. Організаційний момент, музичне вітання (1 хв.).
2. Мотивація навчальної діяльності (1 хв.).
3. Актуалізація набутого навчального матеріалу учнями (1 хв.).
4. Слухання та аналіз музичних творів (10 хв.).
5. Пластично-рухова активність учнів (2 хв.).
6. Вокально-хорова робота (10 хв.).
7. Художньо-практична діяльність дітей (8 хв.).
8. Підсумок уроку, рефлексія (2 хв.).

ХІД УРОКУ

1. Організаційний момент:

Перевірка готовності класу до уроку.

Музичне вітання.

Доброго дня, дорогі діти! Я запрошую вас у світ мистецтва.

2. Мотивація навчальної діяльності, оголошення теми уроку.

- Діти, а ви бували на ярмарку? Що там відбувається? Що цікавого ви там бачили? На сьогоднішньому уроці ми з вами побуваємо на осінньому ярмарку.

3. Актуалізація набутого навчального матеріалу учнями.

- Який настрій панує на ярмарку?

- Чи можна почути пісні на ярмарку? Який настрій цих пісень? (*веселий жартівливий...*)

4. Слухання та аналіз музичних творів.

Слово вчителя:

- Діти, а чому осінь називають щедрою? (*Тому що вона дарує людям багатий урожай – овочі, фрукти.*)

Після того, як з полів зібраний весь урожай, в Україні з давніх часів влаштовували осінній ярмарок. Це визначна подія, до якої люди готувалися заздалегідь. З усіх куточків, з найдальших міст і сіл люди приїздили на ярмарок, щоб продати або купити вирощені дари осені та ще багато різного краму. Ярмаркувати їхали, як на справжнє свято – гарно одягнені, з святковим настроєм. Звичайна купівля – продаж товарів перетворювалася на розважальне дійство. Колоритні сцени, сповнені народних дотепів, жартів, доповнювалися співом, іграми та забавами, веселою музикою і танцями.

- Давайте ми послухаємо музичний твір, який так і називається «Український ярмарок» і побуваємо на Сорочинській ярмарці, одній із найбільших ярмарок України, яка з давніх часів береже звичаї і традиції нашого народу.

4.1. Слухання твору В. Кузнєцова «Український ярмарок» (у вик. гурту «Дзвони»)

- Який настрій викликала у вас ця музика?

Творче завдання:

- Розгляньте картину про дари осені (*демонстрація картини з підручника*).
- Який її загальний настрій?

Музична гра: «Оживи» картину.

- Уяви, що фрукти і ягоди раптом заспівали. Виконай виразно придумані мелодії, щоб однокласники відгадали героїв картини.

Слово вчителя: Отже, на ярмарку, як ви зрозуміли, не лише торгувалися, а й розважалися, співали і танцювали. Давайте ми подивимося танець «Козачок», який виконував народ на таких подіях.

Діти, пригадайте, а що таке «танець»? (*це музичний твір, під який виконують танцювальні рухи*)

4.2. Перегляд відео українського народного танцю «Козачок».

Творче завдання:

- Чи сподобався вам танець?
- Чому, на вашу думку, він має таку назву?
- Який настрій цього танцю?
- Що ви можете розповісти про музику цього твору? (*швидка, рухлива, гучна, звуки короткі, довгі, високі, низькі...*).

Також можна переглянути фрагмент дитячого танцю «Український ярмарок» (за бажанням учителя)

5. Пластично-рухова активність учнів.

Слово вчителя: Пропоную вам також розім'яти свої ніжки та трішки потанцювати.

Учні виконують фізкультхвилинку «Наша осінь щедра».

6. Вокально-хорова робота над піснею «Урожайна» (музика народна, слова Н. Кукловської)

Слово вчителя: Ну, звісно, така подія завжди супроводжувалася виконанням народних пісень. Так, як у нас осінній ярмарок, ми з вами познайомимося і виконаємо народну пісню «Урожайна».

- Демонстрація пісні;
- По-фразове вивчення та виконання I куплету;

Наголошую, що під час спіу потрібно чітко і зрозуміло вимовляти усі звуки. Слідкую за співацькою поставою, звуковеденням, диханням дітей.

- Робота над ритмом у II-й фразі пісні.

Пропоную учням прохлопати мелодію пісеньки, пояснюю поняття терміну «пауза» - *знак мовчання* на прикладі мелодії II фрази.

Повторюємо поняття терміну «реприза» - *знак повторення*, та «ритм» - *чергування довгих та коротких звуків*.

Виконання пісні під фонограму (за бажанням учнів).

7. Художньо-практична діяльність дітей.

Проведення гри «Ярмарок».

Умови гри: Потрібно підготувати картинки овочів та фруктів, які подобаються дітям. Наліпити на них цінники, вибрати серед дітей «покупців» та «продавців», роздавши їм іграшкові гроші. Утворити з парти прилавок та інсценізувати український ярмарок.

8. Підсумок уроку, рефлексія.

- Де сьогодні ми з вами побували?
- Чи сподобалося вам на осінньому ярмарку?
- Які враження у вас залишилися після знайомства з музичними творами?
- Запитайте батьків, що вони знають про осінній ярмарок та розкажіть, що ви дізналися на уроці.
- До нових зустрічей із мистецтвом!

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Мистецтво: підручник інтегр. курсу для 1 класу закл. Аг. Серед. Освіти / Л.М. Масол, О.В. Гайдамака, О.М. Колотило – К.: «Генеза», 2018. – 144 с. : іл.
2. Типова освітня програма для початкової школи. Цикл І (1-2 клас) під редакцією Б. Шияна. Мистецька освітня галузь (музичне мистецтво)
3. Платонова Н.І. Мистецтво. Енциклопедія / Наук.- поп вид. для дітей К.: ТОВ «Перо», 2008.- 144с.: іл..
4. Ілюстрації пошукової системи Google
5. Електронний ресурс+. – режим доступу з -<http://osvita.ua>
6. <https://www.google.com.ua/>,
7. Вікіпедія – вільна енциклопедія. <https://uk.wikipedia.org/wiki>

Теслюк Ольга Василівна,
вчитель предметів освітньої
галузі «Мистецтво» Кочубіївської загальноосвітньої
школи І-ІІ ступенів Уманської районної ради
Черкаської області

Нагорна Світлана Леонідівна,
вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво»
Шостаківського навчально-виховного комплексу
«ДНЗ – загальноосвітня школа І-ІІ ступенів
Каткринопільської районної ради
Черкаської області

Тема: Краса рідної землі

Пісня. Куплет. Правила дихання під час співу.

Мета: формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті; всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини.

Музичний матеріал:

К. Стеценко. Вечірня пісня. С. Людкевич. Старовинна пісня.

Музика М. Ведмедері, слова Н. Красоткіної. «Ой ходила осінь».

Обладнання: мультимедійна презентація, комп'ютер.

ХІД УРОКУ

I ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

1. Перевірка готовності класу до уроку

2. Музичне вітання

II МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

III ОСНОВНА ЧАСТИНА

3. Засвоєння нових знань

- Світ навколо вражає звуковим і кольоровим розмаїттям. А осінь – справжня мальовничка.

Осінь пензлика взяла,
малювати почала...

Робота з ілюстрацією (М.Приймаченко «Їде осінь на коні»)

- Розгляньте картину М.приймаченко «Їде осінь на коні».

- Як художниця зобразила осінь?

- Які кольори переважають на картині?

- Який настрій картини?

Їде Осінь на коні
на оцій картині,
зникли вже у далині
барви жовто-сині,
розшарілася вона –
йде назустріч їй Зима.

4. Слухання музики

- Прослухайте два музичних твори.

- Порівняйте їх.

Кирило Стеценко «Вечірня пісня»

Станіслав Людкевич «Старовинна пісня»

- Музика швидка чи повільна?

- Яку лінію нагадує мелодія?

Словникова робота

Пісня – справжня королева

І злітає вище неба!

Заспів є і приспів є –

Пісня справжньою стає.

Пісня - музичний твір для співу.

Пісня складається з куплетів, а кожний куплет – із заспіву та приспіву.

Поміркуймо

- Розгляньте пісенне намисто.

- Чому квіточки мають різний колір і форму?

5. Вокально-хорова робота

Розспівування.

Розучування пісні М. Ведмедері, Н. Красоткіної. «Ой ходила осінь». (робота над постановою, одночасним початком співу, м'якістю звуковедення)

1. Ой, ходила осінь, блукала.
Листячко в гаю фарбувала.
Стало листя гарне, барвисте.
Небо синє-синє та чисте.

2. Золоті стрічки дарувала,
Їх березам в коси вплітала.
А калині чудо-намисто
Дарувала осінь вчисте.

3. Осінь гарна, наче царівна,
Вся природа стала чарівна.
Ой, ходила осінь, блукала
І красу в серця розливала.

Виконання вправи

Під час співу роби спокійний видих, а при вдиху не піднімай плечі.

V – знак дихання

Проспівайте «ля, ля, ля» на одному звуці.

IV ПІДСУМОК УРОКУ

- Чи сподобалася вам наша подорож?
- Яку пісню розучили?
- Що таке пісня?
- З чого вона складається?

Бабич Марина Олександрівна,

вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво

Золотоніської спеціалізованої школи № 1

Золотоніської міської ради Черкаської області

Маріненко Оксана Юріївна,

вчитель освітньої галузі «Мистецтво»

Черкаської загальноосвітньої школи

I-III ступенів № 24 Черкаської міської ради

Тема: Веселковий дивограй.

Звуки та кольори в мистецтві., Сім кольорів веселки - сім нот (порівняння, ознайомлення).

Мета:

- формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті;

- всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва;
- плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Музичний матеріал:

- «Дощик і веселка» - С. Прокоф'єв;
- поспівка: слова Н. Гуркіної «Веселка»;
- пісня «Кап-кап-кап», музика і слова Н. Май.

Обладнання: дошка, мультимедійна презентація, комп'ютер, проектор, музичний інструмент – фортепіано, дитячі музичні інструменти.

Методи і прийоми: бесіда, коментар вчителя, демонстрація наочності, організація процесу сприймання пізнавальної та практичної діяльності учнів.

Міжпредметні зв'язки : українська мова і література, образотворче мистецтво.

ХІД УРОКУ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

6. Перевірка готовності класу до уроку

7. Музичне вітання

II. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Відгадайте загадки

Коли падаю я з неба,
Люди кажуть: « Так і треба.
Восени тоді вважай
Буде добрий урожай!» (*Дош*)

**2. Хто однаково всіх любить
Всіх однаково голубить?
Кожен скося тільки гляне,
А обняти не дістане. (*Сонце*)**

**3. Хтось у лузі біля річки
Загубив барвисті стрічки.
Дощик вгледів, підібрав,
Небеса підперезав.
(*Веселка*)**

III. ОСНОВНА ЧАСТИНА

8. Засвоєння нових знань

- Раз – і пішов дощик, два – засяяло сонечко, три – з'явилася різнокольорова веселка.

Перегляд відео - Що таке веселка.

- Митці присвячували барвистій райдузі вірші, картини, музичні твори.

Робота з ілюстрацією (О. Збруцька. Райдуга)

- Розгляньте картину О. Збруцької «Райдуга»
- Як художниця зобразила веселку?
- Які кольори переважають на картині?
- Який настрій картини?

РАЙДУГА

Дощик сонечку всміхавсь,
Лоскотав промінчик.
А коли на землю впав,
Враз став зовсім іншим.
Посмішка вниз головою –
Кольоровою дугою!

9. Слухання музики

- Прослухайте п'єсу.

Сергій Прокоф'єв «Дощик і веселка»

- **Вправа на релаксацію «Дощик»**

Закриємо наші оченята й уявімо, що падає теплий дощик. Крапля раз, крапля два, дощик тихо накрала, дощик тихо накрапає. Ось уже краплі поспішають, одна одну підганяють: крап, крап, крап... Маленька краплинка впала вам на голівку. Ось ще одна... Ще...Уже все ваше тіло вкрилося краплинками. Ви відчуваєте приємну прохолоду. Розплющіть очі. Подивіться, де можна сховатися від дощу. Ні, немає від нього порятунку. Краплі заважають дивитися. Покліпайте очима. Ось так. Зітріть пальчиками воду з повік. Зітріть долонями краплинки води з обличчя. Дощик уже закінчився. Визирнуло сонечко. Здійміть до нього руки, привітайтеся: «Здрастуй, сонечко! Ми тобі раді! Ти нас зігриваєш, ти нас звеселяєш!».

- Спробуйте передати рухами характер музики дощика й веселки.

Сергій Прокоф'єв «Дощик і веселка»

- Музика швидка чи повільна?
- Який її настрій?
- Як композитор зобразив дощик? Веселку?

10. Вокально-хорова робота

Розспівка:

Порівняй музику пісні та п'єси про веселку.

ВЕСЕЛКА
Слова Н. Гуркіної

Дощ про-йшов і міст з'я-вив-ся,
сім у ньо-го ко-льо-рів.
Навіть зайчик задивився,
диву-дивному зрадів!

Погребняк В.І.

Розучування пісні Н.Май «Кап-кап-кап». (робота над поставою, одночасним початком співу, м'якістю звуковедення)

1. Хмарка біла-біла в небі голубім
Раптом потемніла і почувся грім,
Дощик не барився, він співав пісні,
У вікно настукував мені.

Приспів:

Дощик капає зі стріхи, кап-кап-кап,
Я ступає тихо-тихо, кап-кап-кап,
Сумно йти мені по суші, кап-кап-кап,
Я гуляю по калюжах, кап-кап-кап...

1. Крапельки сріблясті - дощику, привіт!
Умивають рясно цілий білий світ,
Всім навколо сумно, я одна сміюсь,
Я дощу ні краплі не боюсь.

Кап-кап-кап... Кап-кап-кап...

Кап-кап-кап... Кап-кап!

Вчитель:

- який настрій викликала у вас пісня?
- показую музичні інструменти (*трикутник, бубон, тамбурин*), який інструмент може відтворити краплини дощику? (*відповіді дітей*)
- спробуємо підіграти на музичних інструментах (*розділити дітей на групи : музикантів і співаків.*)

4. Нотна грамота

У веселці – сім кольорів, а в музиці – сім нот. Вони «живуть» на нотоносці. Двері до будиночку нот «відкриває» скрипковий ключ.

- Назвіть ці ноти.
- Відшукайте їх у звичайних словах. (помідор, береза, фарби, лялька ...)

IV ПІДСУМОК УРОКУ

- Чи сподобалася вам наша подорож?
- Яку пісню розучили?
- З якими нотками познайомилися? Назвіть їх.
- Де вони «живуть»?
- Хто «відкриває» будиночок нот?

Маріненко Оксана Юріївна,
вчитель освітньої галузі «Мистецтво»
Черкаської загальноосвітньої школи
I-III ступенів № 24 Черкаської міської ради

Тема: Різні барви у природи. Танець.

Мета:

- формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті;
- всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва;
- плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Музичний матеріал:

- Український народний танець «Метелиця» (фрагмент).
- Г.Свиридов «Заметіль» (вальс).
- Музика народна, слова В. Верховинця «Метелиця»,
- Музика В. Верховинця, слова народні «Зробим коло».

Обладнання: мультимедійна презентація, комп'ютер, проектор, музичний інструмент – фортепіано, дитячі музичні інструменти.

ХІД УРОКУ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

11.Перевірка готовності класу до уроку

12.Музичне вітання

II. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНО

Звучить твір *Сергія Прокоф'єва «Дощик і веселка»*.

Вчитель:

- діти, як називається цей музичний твір;
- на якому інструменті ми можемо відтворити краплинки дощику?
- пригадаймо вправу **«Дощик»**. (*виконання вправи під музику*).

Пригадаємо пісню, яку вивчали на минулому уроці.

Виконання пісні Н. Май « Дощик»

III. ОСНОВНА ЧАСТИНА

13.Засвоєння нових знань

Голубе безхмарне небо, жовте сонце на світанку,

Хвилі моря бірюзові, біла піна, мов сметанка,

Зелень парків, цвіт садів, квітів кольори яскраві –

Це земля моя, мій дім в ніжній райдужній оправі.

- Кольоровими можуть бути не лише предмети і природа навколо нас. Виявляється, що музика також буває кольоровою. За допомогою звуків можна передати різні почуття, настрої та створити звукові картини природи. А у природи стільки барв, що вистачить на всі пори року.

Відгадайте загадку

- Що це і коли буває?

Гуляю в полі,

Літаю на волі,

Кручу, бурчу,

Нікого знати не хочу.

Уздвж дороги пробігаю,

І замети наметаю. (*Метелиця*)

14. Слухання музики

- Багато композиторів утілювали в музиці настрої різних пір року.
- Сьогодні послухаємо музичні твори, пов'язані з зимою.
- Прослухайте і порівняйте два танці.
- Який характер танців?

Український народний танець «Метелиця» (фрагмент).

Г. Свиридов «Заметіль» (вальс).

Словникова робота

Танець - вид мистецтва, рухи під музику.

15. Вокально-хорова робота

Розспівування. «Зробим коло» В. Верховинець

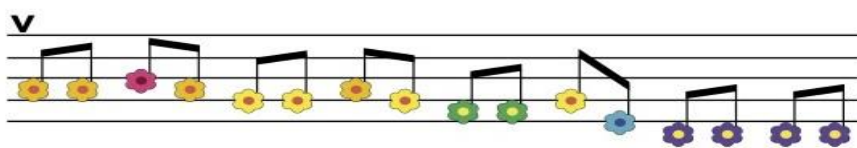

ЗРОБИМ КОЛО

Руханка

Музика В. Верховинця

Слова народні

Зро-бим ко-ло, по-гу - льяй-мо і ве - се - ло за-спі-вай-мо.

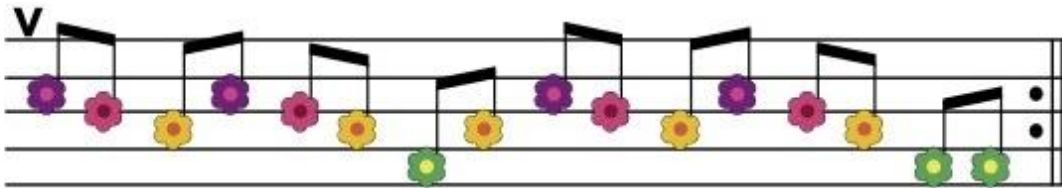
Розучування пісні В.Верховинця «Метелиця» (робота над постановою, одночасним початком співу, м'якістю звуковедення)

МЕТЕЛИЦЯ

Музика народна

Слова В. Верховинця

Ой, на дво-рі ме-те-ли-ця, кру-тить, вер-тить хур-де-ли-ця.
Ві - є во- на, по - ві - ва - є, ма-лих ді -ток роз-ва-жа-є.

4. Поміркуймо

- Порівняйте танець і пісню про метелицю.
- Який музичний інструмент доречно обрати для супроводу пісні?

5. Музикування.

Виконуємо пісню «Метелиця» і komponуємо на музичних інструментах : тамбурин, бубон, дзвіночки.

IV ПІДСУМОК УРОКУ

- Чи сподобалася вам наша подорож?
- Яку пісню розучили?
- Що таке танець?
- Які танці знаєте (запам'ятали)?

Н.В.Сидоренко,
вчитель предметів освітньої
галузі «Мистецтво» Черкаської загальноосвітньої
школи I-III ст.№ 32 Черкаської міської ради

Тема: Зимові ритми

Мета: формування ключових компетентностей:

- уміння вчитися, самоорганізовуватись до навчальної діяльності, уміння працювати в колективі;

- **загальнокультурної** – дотримуватись норм культури мовлення, зв'язно висловлюватись;

- **міжпредметної естетичної** — виявляти естетичне ставлення до світу, інтерпретувати музичні твори, розвивати творчі здібності; вчити учнів розуміти емоційний зміст музичних творів; **предметних компетентностей:** продовжити знайомство учнів із засобами музичної виразності: мелодією, ритмом; познайомити учнів з музичним інструментом – ксилофоном, працювати над ритмічними вправами, розвивати чуттєву сферу, музичні здібності; послухати п'єсу К.Дебюссі «Сніг танцює», виконувати творчі завдання, розпочати вивчення «Пісні про новий рік» Н.Май.

Тип уроку: поглиблення в тему.

Обладнання: дошка, підручник (Л.Масол, О.Гайдамака, О.Колотило), робочий зошит-альбом (Л.Масол, О.Гайдамака, О.Колотило), комп'ютер, телевізор, фішки-нотки, фішки-смайлики, фішки-скрипкові ключі.

Методи і прийоми: бесіда, коментар вчителя, віртуальна подорож, демонстрація наочності, організація процесу сприймання, пізнавальної та практичної діяльності учнів, стимулювання активності учнів, педагогічне спостереження.

Форма організації: виконання творчого завдання.

Терміни і поняття: ритм, короткі та довгі звуки, мелодія, ксилофон.

Види мистецтв (предметів), що інтегруються на уроці: музичне та образотворче мистецтво.

Очікувані результати: учні визначають емоційно-образний зміст музичних творів, роль засобів виразності у створенні образу музики, беруть участь у виконавській діяльності, виразно співають, ритмічно рухаються під музику.

Музичний ряд: пісня Н.М. «Пісня про новий рік».

Відеоряд: п'єса К.Дебюссі «Сніг танцює».

Міжпредметні зв'язки:

Домінанти уроку:

- музика виражає почуття і настрої;
- емоційно-образний зміст музичних творів.

Структура використання на уроці навчального часу:

I. Привітання. Створення емоційної атмосфери. 1,5 хв.

II. Актуалізація опорних знань, умінь і навичок. 1,5 хв.

III. Мотивація навчальної діяльності на уроці. Оголошення теми і мети уроку. 1 хв.

IV. Сприйняття нового матеріалу.

1. Сприймання музики

1) Вступне слово учителя. 0,5 хв.

2) Слухання музики – К.Дебюссі «Сніг танцює» 1 хв.

3) Відеоперегляд фрагменту п'єси К.Дебюссі «Сніг танцює» - 1,5 хв.

4) Виконання ритмічних вправ – 5 хв.

5) Фізкультхвилинка. «Кроком руш» - 1 хв.

6) Творча вправа – гра «Маленький композитор» - 3 хв.

2. Вокально-хорова робота – 17 хв.

VI. Підсумки уроку. Рефлексія. 2 хв.

ХІД УРОКУ

I. Вхід до класу під музику українського народного танцю «Метелиця». На вході діти отримують сніжинки.

Привітання. *Ми прийшли у перший клас, хочемо все знати,
Вивчимо весь звукоряд, будемо співати.
Добрий день!*

Створення емоційної атмосфери

II. **Актуалізація опорних знань учнів.** Питання: під яку музику ви заходили до класу? Що вам хотілося під неї робити? (*Відповіді дітей*)

III. **Мотивація навчальної діяльності на уроці. Оголошення теми і мети уроку.** Сьогодні на уроці ми пригадаємо, що називають ритмом в музиці, адже вам вже відомо, що музичні звуки бувають не тільки високими й низькими, гучними чи тихими, а й довгими та короткими. Але ритми сьогодні у нас з вами будуть незвичними. А якими, ви зможете дізнатись, якщо відгадаєте загадку:

*Прийшла до нас бабуся
у білому кожусі.*

*Поля причепурила –
Пухнастим снігом вкрила.*

*Відгадайте, хто вона,
Ця бабуся чепурна?*

(Зима)

IV. **Сприйняття нового матеріалу.**

1. **Сприймання музики.**

Отже, сьогодні на уроці ми говоритимемо про зимові ритми. Зустріла вас «Метелиця». В підручнику на сторінці 48 ми бачимо ваших ровесників з репродукції картини Євгенії Гапчинської, що радіють першому сніжку. В руках у вас що? Сніжинки. Тож давайте з ними разом покружляємо під музику Клода Дебюссі, яка так і називається «Сніг танцює».

Слухання музики: К.Дебюссі «Сніг танцює», фрагмент твору (1 хв), пластичне інтонування. Питання: який характер має музика? Як танцюють наші сніжинки? Хто знає, який музичний інструмент звучить? (*Відповіді дітей*).

Цей музичний інструмент для вас новий (показ інструмента), він має назву ксилофон, що в перекладі означає «дерево-звук», тобто звук на ньому видобувається ось як (показ).

А тепер пропоную вам подивитись фрагмент п'єси К.Дебюссі «Сніг танцює».

Відеоперегляд фрагменту п'єси К.Дебюссі «Сніг танцює».

Слухаючи, ви помітили, що музичні звуки, з яких складається мелодія, різні: високі і низькі, веселі і сумні, гучні й тихі, довгі і короткі. Хто нам нагадає, яким словом ми назвали і як позначили довгі звуки? (*Відповіді дітей*) Так, правильно, ТА – І. А короткі? ТІ-ТІ - П.

Згадаємо вправу: Ми – дружний і веселий клас, (І П П П І)

І дружба поєднала нас. (І П П П І)

Давайте відкриємо ваші зошити й виконаємо вправи на сторінці 24.

Виконання ритмічних вправ.

1. За зразком перетворіть слова в ритми: барабан, сопілка. За бажанням можна перетворити нове для слово – ксилофон.
2. Завдання по групам: 1 ряд - перетворіть сніжинки в ноти. Проплескайте ритм. Хто хоче сам виконати вправу? Можна скористатись ксилофоном.
- 2-3 ряд - Всі дівчатка виконають ритмічну вправу – пісеньку Лясольки з підручника: Я люблю співати.

Всі хлопчики виконають ритмічну вправу – пісеньку Барвика:

А я малювати.

Хто може прочитати визначення в підручнику? (Дитина читає: ритм – послідовність довгих і коротких звуків в музиці. Клас хором повторює.)

Фізкультхвилинка. «Кроком руш» - 1 хв.

Творча вправа – гра «Маленький композитор». Зараз я прочитаю вам віршик Лесі Вознюк, ви заплющте оченята й подумайте, яку б ви написали до нього мелодію.

Наче срібні зірочки
Білосніжні квіточки.
Із зимової хмаринки
До землі летять сніжинки.

Хто може проспівати? Слова у підручнику. Можна попрацювати у парах.

2. Вокально-хорова робота. Ну що ж, ми послухали наших маленьких композиторів, а зараз час вже співати всім, тож нагадую правила співу:

Щоби правильно співати,
треба сісти або стати.
Спинки рівні, як тростина,
руки вниз чи на коліна.

а) розспівування – гра «Луна», спів звуків з ручними знаками ЗО-ВІ; поспівка: «Зробим коло» ст.45; б) розучування пісні Н.Май – «Пісня про новий рік» - демонстрація, текст 1 куплету, приспіву, мелодія, ритмічний малюнок, рухи під музику, характер.

V. Підсумки уроку. Рефлексія. Вправа «Незакінчене речення».

У мене вийшло...
Мені сподобалось...
Я зрозумів, що можу...

-До побачення!

-До побачення!

За кожну правильну відповідь діти отримують фішки – нотки, смайлики, скрипкові ключики.

Н.В.Сидоренко,
вчитель предметів освітньої
галузі «Мистецтво» Черкаської загальноосвітньої
школи І-ІІІ ст.№ 32 Черкаської міської ради
Черкаської області

Тема: Святкові перетворення

Мета: формування ключових компетентностей:

- уміння вчитися, самоорганізовуватись до навчальної діяльності, уміння працювати в колективі;
- **загальнокультурної** – дотримуватись норм культури мовлення, зв'язно висловлюватись;
- **міжпредметної естетичної** — виявляти естетичне ставлення до світу, інтерпретувати музичні твори, розвивати творчі здібності; вчити учнів розуміти емоційний зміст музичних творів;
- **предметних компетентностей:** продовжити знайомство учнів із засобами музичної виразності: темпом; розвивати вміння пластичного інтонування, чуттєву сферу, музичні здібності; виконувати творчі завдання, вивчити «Пісню сніговиків» Н.Рубальської, продовжити вивчення «Пісні про новий рік» Н.Май.

Тип уроку: поглиблення в тему.

Обладнання: дошка, підручник (Л.Масол, О.Гайдамака, О.Колотило), робочий зошит-альбом (Л.Масол, О.Гайдамака, О.Колотило), комп'ютер, телевізор, фішки-нотки, фішки-смайлики, фішки-скрипкові ключі.

Методи і прийоми: бесіда, коментар вчителя, демонстрація наочності, організація процесу сприймання, пізнавальної та практичної діяльності учнів, стимулювання активності учнів, педагогічне спостереження.

Форма організації: виконання творчого завдання.

Терміни і поняття: темп, динаміка.

Види мистецтв (предметів), що інтегруються на уроці: музичне та образотворче мистецтво.

Очікувані результати: учні визначають емоційно-образний зміст музичних творів, роль засобів виразності у створенні образу музики, беруть участь у виконавській діяльності, виразно співають, ритмічно рухаються під музику.

Музичний ряд: пісня Н.М. «Пісня про новий рік».

Відеоряд: руханка «Танці-зігріванці».

Структура використання на уроці навчального часу:

- I. Привітання. Створення емоційної атмосфери. 1 хв.
- II. Мотивація навчальної діяльності на уроці. Оголошення теми і мети уроку. 3 хв.
- III. Актуалізація опорних знань, умінь і навичок. 1,5 хв.
- IV. Сприйняття нового матеріалу.
 1. Сприймання музики
 2. Вступне слово учителя - 0,5 хв.

3. Виконання вправ в зошиті – 3 хв.
4. Творча вправа – гра «Маленький композитор» - 5 хв.
5. Відеоперегляд: руханка «Танці-зігріванці»- 2 хв.
6. Вокально-хорова робота – 17 хв.

VI. Підсумки уроку. Рефлексія. 2 хв.

ХІД УРОКУ

I. Вхід до класу під музику К.Дебюссі «Сніг танцює».

Привітання. *Вже зима стучить в вікно,
В гості ждем її давно.
Добрий день!*

Створення емоційної атмосфери

II. **Мотивація навчальної діяльності на уроці. Оголошення теми і мети уроку.**

Відеоперегляд мультфільму «Сніговик і морквина».

Питання: діти, хто здогадався, про що ми говоритимемо сьогодні на уроці? (Відповіді дітей). Так, про сніговика. А чому? Тому що взимку діти дуже люблять ліпити його зі снігу, а зараз у нас зима. Тож сніговик залюбки допоможе нам дізнатися, що таке темп в музиці і які святкові перетворення можуть відбутися в музиці.

III. **Актуалізація опорних знань учнів.** Питання: а зараз я би хотіла дізнатися, хто пам'ятає музику, яка вас зустріла на початку уроку? (Відповіді дітей) Так, це п'єса «Сніг танцює» Клода Дебюссі, яку ми послушали вперше на попередньому уроці. Я впевнена, що ви пам'ятаєте також назву музичного інструмента, на якому вона виконувалася на попередньому уроці. Так, це ксилофон. І ще одне питання. Хто знає, як називається послідовність довгих і коротких звуків в музиці? Ритм, правильно.

IV. **Сприйняття нового матеріалу.**

1. **Сприймання музики.**

Любі діти, нам відомо, що мистецтво – дивна країна, яка щоразу розкриває всім охочим свої таємниці. Тому, хто хоче навчитись їх розуміти, необхідно вивчати мову мистецтва: звуки, кольори, фарби, лінії тощо. Тож прошу вас розгадати ребус на с.26 ваших зошитів. Яке невідоме слово заховалось від вас?

Виконання вправ: 1. с.26, розгадування ребуса. (слово «темп»). Хто перший? Яке слово вийшло? Отже, темп в музиці – це швидкість виконання. Прочу повторити всіх за мною. (Діти повторюють за учителем)

2. А тепер з'єднайте, будь ласка, лініями малюнки та назви темпів (ведмедик, зайчик, черепаха – повільний, швидкий, помірний). Назвіть, які темпи ви обрали для тваринок. (Відповіді дітей)

Дякую за роботу, а тепер прошу вас придумати історію про сніговичка з вашого підручника на с. 52, який навчився співати і танцювати. Отже, оголошую гру «Маленький композитор». Не забудьте розповісти, яким має бути темп музики: повільним чи швидким, характер: веселим чи сумним, динаміка: гучною чи тихою.

Творча вправа – гра «Маленький композитор». (*Розповіді дітей*)

Тепер пропоную вам перепочити і зігрітись всім разом під руханку, яка так і називається - «Танці-зігріванці». Прошу всіх встати.

Відеоперегляд: руханка «Танці-зігріванці». Виконання рухів разом з юними артистами.

2. Вокально-хорова робота. Прошу сідати, заспокоїтись і пригадати правила співу:

Щоби правильно співати,
треба сісти або стати.
Спинки рівні, як тростина,
руки вниз чи на коліна.

Молодці! Тож давайте пригадаємо поспівку «Хто у лісі?». Нагадую, співаємо поспівку по групах: гучно – тихо за моєю рукою.

а) поспівка «Хто у лісі?»

*Хто у лісі? Хто у лісі?
Це луна вторить нам. Це луна вторить нам.*

б) Діти, а хто герой нашого уроку? Так, сніговик. Тож і пісенька, яку ми сьогодні вивчимо, про нього. Послухайте її.

Демонстрація «Пісні сніговиків» Н.Рубальської, вивчення тексту, мелодії:

- 1. Ми – малі сніговики, зліплені зі снігу,
Стоїмо ми у дворі дівчорі на втіху.*
- 2. Тільки випаде сніжок, мітли ми візьмемо
І доріжку у садок жваво підметемо.*

в) **Творче завдання:** сьогодні на уроці у нас, як завжди у мистецтві, мають відбутися святкові перетворення. Тож прошу вас проспівати 1 куплет повільно, а 2 – з перетвореннями: швидше, гучніше, веселіше. Хто має бажання випробувати себе? (*Снів дітей*) Ми маємо ще одне творче завдання – оберіть з малюнка на с. 53 лінію, яка, на вагу думку, відповідає мелодії пісні сніговиків.

г) виконання пісні Н.Май – «Пісня про новий рік» в характері з рухами «диригента».

V. Підсумки уроку. Рефлексія. Вправа «Мікрофон» (*діти передають мікрофон одне одному, розповідаючи, про що дізнались на уроці*)

Я дізнався (дізналась), що ...

-До побачення!

-До побачення!

За кожен правильну відповідь діти отримують фішки – нотки, смайлики, скрипкові ключики.

Потравка Лідія Іванівна,
вчитель освітньої галузі «Мистецтво»
Погребської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів
Драбівської районної ради
Черкаської області

Тема: «Зимові свята в мистецтві».

Мета:

- ознайомлювати учнів з прадавніми звичаями та традиціями зимових свят. Зокрема про традиції свята Миколая. Навчати учнів слухати музичні твори, емоційно, виразно та творчо їх виконувати;
- розвивати навички активного сприймання музичного твору.
- виховувати любов до рідного краю, зберігати, вивчати обряди та традиції свого краю.

Обладнання: вишиті рушники, свічка, ікона Миколи Угодника, Чорна та Біла книжечки, «миколайчики», баян, фонозапис, диво-квітка. Запрошено Дідуся Миколая та Чортенят.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент.

II. Оголошення теми та завдань уроку.

У центрі нашої уваги свята зимового циклу, зокрема свято Миколая. Та розучування пісні «Святий Миколай».

III. Викладення нового матеріалу.

Україна... Рідний край. Золота, чарівна сторона. З давніх-давен лунала по світу слава про Україну, про її лани широкі, гаї зелені. Про тихі ріки і озера, про щирий, працьовитий народ.

В народі кажуть: «Зима іде- свята веде». І дійсно, ця пора року багата на веселі та яскраві свята. Народні свята різдвяно-новорічного циклу дуже яскраві, цікаві. У них найвиразніше представлені характер і духовний світ українського народу, його фольклор, побут, традиції.

Новий рік, Різдво, Щедрий вечір та інші свята несуть у наші оселі та серця добро, злагоду та щирість радісних побажань.

День святого Миколая- найулюбленіше дитяче свято. Його чекають з нетерпінням. Тому і готуються до відзначення охоче : вчать вірші, виготовляють подарунки для менших братиків і сестричок.

Уявляю, з яким нетерпінням ви чекали ранку, щоб знайти під подушкою «миколайчика». І нині розносить святий Миколай подаруночки дітям так, щоб ніхто не бачив. Бо робить він не на показ, а на людську радість. Адже він – Чудотворець.

Святий Миколай за свого життя на землі любив потайки допомагати нужденним. Дівчатам підкидав посаг, щоб могли вийти заміж. В народних легендах та переказах Святий Миколай боронить людей від стихійного лиха, найбільше на воді. Розказують, що Миколай допомагав мандрівникам та подорожнім, а особливо- запорізьким козакам. А вони за цю поміч побудували храми, названих його іменем.

А ще вважається, що протягом року Миколай стежить за всіма хлопчиками та дівчатками й записує їхні вчинки до двох книжечок: хороші- до Білої, а погані- до Чорної. А в ніч на 19 грудня Святий обходить домівки і залишає дітям подарунки, на які заслуговують. Якщо дитина слухняна, чемна, працьовита, Миколай кладе під подушку гостинчик. а якщо неслухняна, вередлива, ледача-отримає різочку.

Ось тут, у Білій книжечці записано ваші хороші вчинки. Її потрібно передати Св. Миколаю.

(чути свист, галас. Вбігають два Чортики.)

Чортик 1

Ми чортики, ми чортики,
справжнісінькі чорти.
Швидкі ми, мов хортики,
Прибігли ми сюди.

Чортик 2

Усюди ми встигаємо,
і плутаєм люде.
На шкоду підбиваємо
гарнісіньких дітей.

Чортик 1

Приніс слухняним діточкам
Гостинці Миколай..
А ми дамо їм різочки!
не буде свята й край!

Вчитель

Ви хто такі, бешкетники?

Чортик 2

Ми прийшли передати цю книжечку Св. миколаю, щоб він побачив, які погані діти.

Чортик 1

Вони не вчать уроків, не слухають батьків.
Ось тут записано:
Сашко промочив ноги. А Іванко смикав Свету за кіску..

Чортик 2

А Сергійко влітку чужу грушу тряс.

Чортик 1

Треба їм по різочці дати.
(лякає дітей різочкою)

Вчитель:

Ух ви, нікчемні чортенята, наші діти не такі. Хороших вчинків вони зробили набагато більше, (показую Білу книжечку.)

Свої помилки обов'язково виправлять! Так що швидше забирайтеся звідси, вам

тут не місце!!!

Чортик 2

Ми підемо тоді, коли учні скажуть, якими їм слід бути, щоб дістати подарунки від Святого Миколая.

(діти називають чесноти, а чортенята відступають до дверей, виходять.)

Чесність. Працьовитість. Чемність.

Доброта. Уважність. Порядність.

Вчитель?:

Ой, щось довго він не йде,

Чи дороги не знайде?

Ой, смішний!

Та ще ніколи ми не бачили Миколи!

Бо приходить він тихенько,

Поки діти сплять тихенько.

(діти схиляються на парти. Роблять вид-ніби сплять.)

(Дзвонять дзвіночки. Заходить Дідусь Миколай.)

(Поряд стрибають Чортики. Весь час заважають Миколаю, чіпляються до дітей)

Миколай

Ішов я луками й лісами,

Снігами й заметими.

І до вас ось дійшов.

Казали мені, що тут добрі учні.

Ану покажіть, що ви вмієте,
що знаєте.

Хто з вас знає яку молитву?

(Учні розказують молитву Отче наш.)

Отче наш, що єси на небесах!

Нехай святиться ім'я твоє,

Як на небі, так і на землі.

Хліб наш насущний дай нам сьогодні,

І прости нам провини наші,

Як і ми прощаємо винуватцям нашим.

І не введи нас у спокусу,

Але визволи нас від лукавого!

Бо твоє є царство, і сила, і слава навіки.

Амінь.

Миколай

Молодці, а ось і подарунки для вас.

(роздає «миколайчики» та маленькі іконки образ Миколи Угодника)

Вчитель

А тепер ми з вами разом послухаємо пісеньки про Миколая.

«Ходить по землі Святий Миколай»

Послухаємо та проспівуємо пісеньку на слова В. Чайковської, музику А.

Олейнікової «Святий Миколай».

Звернемо увагу на дихання, дикцію, звукоутворення.
Досягнути максимальної чистоти, злагодженості.

IV. Висновок.

Учитель

Сьогодні ми поринули у світ української народної творчості.

Ви помітили, яке велике значення відіграють традиції у нашому житті, яку духовну красу несуть із покоління в покоління.

Ви отримали «миколайчики» та іконку Миколая Чудотворця. Ця іконка користується у народі особливою повагою. Вона є у кожній оселі, оскільки Святий Миколай захищає усіх бідних і знедолених.

Хто всім бідним помагає?

Хто добра не забуває? Миколай.

Будьте ж, діти, завжди чемні,

Помагайте тим, хто темний,

Тим, хто впав, подайте руку,

Не зважайте то за муку.

Любіть маму, любіть тата,

Діда, бабцю, сестру, брата.

І любіть свій рідний край—

Вас полюбить Миколай!

Подарунки приготує,

Всіх вас ними почастує,

Треба лиш не забувати

Бога й рід свій шанувати.

(Запалюють свічку перед іконою Миколая Чудотворця.

Всі співають «Ой хто, хто Миколая любить».

Слова пісні попередньо розкладені на партах перед усіма присутніми.)

Вчитель

Наше життя наповнене музикою. Ми вчимося чути її мелодії, ритм, інтонації. Якщо ж у серці оселилися ноти байдужості, то стукіт такого серця є монотонним, самотнім.

Нехай у ваших серцях завжди звучать ноти радості, світла, добра.

Нехай вирує вогонь пристрастей і бажання жити.

V. Домашнє завдання.

1. Запитати у бабусь, що вони знають про звичаї та обряди.
2. Якого обряду вони можуть навчити нас?
3. Підшукати матеріал для колядування або щедрування.
4. Вивчити якусь щедрівку або колядку.

Потравка Лідія Іванівна,
вчитель освітньої галузі «Мистецтво»
Погребської загальноосвітньої
школи І-ІІІ ступенів Драбівської районної ради
Черкаської області

Тема: Радійте! Свято йде!

Колядки, щедрівки. Пісні з інструментальним супроводом та без нього.

СОМ: І. Горобчук. Вертеп.

СММ: Колядка «Бог ся рождає!»

ХТД: Колядка «Радуйтеся люди!»

Мета: познайомити учнів з фольклорним матеріалом. Дати поняття «щедрівка», «колядка». Розвивати в школярів музичний слух, артистичні і творчі здібності. Виховувати інтерес до українських традицій, народних свят і образів.

Зосередити увагу учнів на народних обрядах колядування, щедрювання та важливі ролі музики в них; закріпити знання учнів про народні обрядові пісні, зокрема колядки і щедрівки, розвивати у дітей вокально-хорові навички; сприяти розвитку творчих, артистичних здібностей; за допомогою народної музики виховувати у дітей потребу в людських цінностях; формувати вміння емоційно, виразно й творчо виконувати обрядові пісні; збагачувати духовно-емоційний світ дітей.

Очікувані результати: учні мають уявлення про зимові обрядові пісні, розуміють життєвий зміст колядок і щедрівок, виразно виконують їх та новорічні пісні, беруть участь у народних обрядах, новорічних іграх.

Обладнання: баян, пісенники, комп'ютер, фонограми, презентація. поурочний план.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент.

II. Музичне вітання.

Добрий день вам, добрий день!

В світі музики, фантазії, пісень!

Добрим будь, щирим будь!

Із мистецтвом — у дивну путь!

III. Оголошення теми та завдань уроку.

У центрі нашого уроку пісні зимового циклу-колядки та щедрівки. Пісні з інструментальним супроводом та без нього.

IV. Викладення нового матеріалу.

Групу зимових календарних пісень складають колядки та щедрівки. Це величальні пісні українських хліборобів, пов'язані із праслов'янським культом Сонця. Предки українців відзначали три фази сонця - весняне рівнодення, літнє і зимове сонцестояння. Надзвичайно популярними обрядовими піснями були в народі колядки і щедрівки. Колядки співають від 25 грудня до 7 січня. Вони приурочувались до Різдва. А щедрівки – до Нового року (за старим стилем –14

січня).

Колядки – найдревніший фольклорний жанр. Вони бережуть у собі пам'ять старої родоплемінної доби і пов'язані з зимовим поворотом сонця на літо, яке називали святом Коляди. Святкували його 25 грудня (за старим стилем), коли ніч була найдовшою. Природа у цей час ніби завмирала. Вважалося, що сонце з'їдав злий Корочун - темне слов'янське божество. Богиня неба Коляда народжувала нове сонце-маленького Божича.

Наші далекі предки намагалися захистити новонародженого. Вони виконували різні магичні дії, які стали основою народного свята Коляди. Донині колядники ходять із сонцесяйною "звільдою", що символізує небесне світило. Як тільки на небі сходила зоря, колядники заходили в двір, будили господаря і співали його родині величальних пісень про сонце, місяць, зорі. Ці величальні пісні на честь народження нового Сонця стали називати колядами, або колядками.

Різдвяні колядницькі ватаги під час обходів дворів вшановували всіх членів родини. Вони виконували величальні пісні господареві, господині, їхнім дітям, хлопцеві, дівчині. Зичили їм щастя, здоров'я. Якщо в родині були діти, що довго не розмовляли, то таким давали напиться води з ритуального дзвіночка. Якщо в оселі була дівчина, то вона обдаровувала кожного колядника яблуками та горіхами.

Древні слов'яни зустрічали Новий рік піснями, танцями, жартами ряжених, веселими витівками. Цей цикл обрядів одержав загальне найменування - колядки. Колядували на Русі з 25 грудня. Наряджались в шкіри, надягали страшні маски, ходили по будинках.

Колядників запрошували в будинок, садили за ошатний стіл і пригощали. Зерна, розкидані колядниками, підбирали усі до єдиного, зберігали їх, а навесні кидали в землю першими, сподіваючись, що вони забезпечать гарний врожай.

У руках у колядників обов'язково було сонце. Робили його зі старих ободів, прикрашали різнобарвними стрічками.

Через тиждень після Коляди ,відзначали Щедрий вечір, приурочений до зустрічі Нового року. Основною подією Щедрого вечора та Нового року в Україні було щедрування, яке супроводжувалося обов'язковим обходом хат із побажанням людям щастя, здоров'я і добробуту в Новому році. Щедрівок починають співати рівно в північ перед Новим роком. Їх не потрібно змішувати зі співом колядок. У той час, коли колядки завжди й обов'язково співають хором, то щедрівки можуть виконуватись і сольоно.

Увечері підліткові дівчатка поодиночці чи гуртом обходили оселі сусідів та родичів, щоб защедрувати. Це була окрема передноворічна дія, в якій брали участь лише дівчата:

Я дівчинка маленька,

В мене платтячко рябеньке.

Я не знаю ні "аз", ні "буки",

Тому подаруйте щось у руки!

Прийшли щедрувати до вашої хати.

Щедрий вечір, добрий вечір!

Тут живе господар – багатства володар.

Щедрий вечір, добрий вечір!

А його багатство-золотії руки.

Щедрий вечір, добрий вечір!

А його потіха-хороші діти.

Щедрий вечір, добрий вечір.

"Щедрівки" - обрядові пісні, що виконуються в щедрий вечір, вечір у переддень нового року. Вони починалися звичайно зі слів вітання: "Щедрий вечір, добрий вечір".

Традиційні різдвяно-новорічні обряди, колядки та щедрівки - це справжня скарбниця нашого народу, яку потрібно глибоко пізнавати.

V. Перегляд відео ролика.

«Добрий вечір тобі, пане-господарю».

Слухання колядки «Радуйтеся, люди».

Слухання «Щедрівочка щедрувала».

VI. Пісні з інструментальним супроводом та без нього.

Пісні можуть виконуватись під музичний супровід та без нього. Пісні, які виконуються без музичного супроводу називаються акапела.

VII. Розвиток вокальних здібностей.

Розучування колядки «Бог ся рождає».

Привчати дітей правильно брати дихання та раціонально його використовувати. це впливатиме на формування вокального звуку. Наголосити, що повітря брати безшумно, не піднімаючи плечі. Також приділити увагу вокальній дикції.

VIII. Підсумок.

Традиційні різдвяно-новорічні обряди, колядки та щедрівки - це справжня скарбниця нашого народу, яку потрібно глибоко пізнавати.

Вчитель:

1. Доповніть фрази:
2. Сьогодні я дізнався ...
3. Було цікаво...
4. Я зрозумів, що...
5. Тепер я можу ...
6. Я навчився...
7. У мене вийшло ...
8. Урок дав мені для життя ...
9. Мені захотілось...

РОЗДІЛ – II. ЗАГАДКИ ХУДОЖНІХ МОВ

Борщ Людмила Іванівна,
вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво»
Городищенської загальноосвітньої
школи І-ІІІ ступенів № 3
Городищенської районної ради
Черкаської області

Тема. Мандри країною мистецтв

Мета. Формування ключових компетентностей:

загальнокультурна компетентність: усвідомлення особливостей музичного мистецтва, як мистецтва зрозумілого всім народам світу;

міжпредметна естетична компетентність: вчити учнів визначати взаємозв'язок між різними видами мистецтва;

предметна компетентність:

- дати визначення поняттям вокальна та інструментальна музика, мова музики, познайомити з мистецтвом цирку, творчістю композитора Ф.Мендельсона;

- розвивати вміння учнів уважно слухати музику, висловлювати власні музичні враження від прослуханого твору, навички кантиленного співу, вокальні навички;

- виховувати естетичний смак, любов до мистецтва.

Тип уроку: введення в тему.

Обладнання: методичні посібники, підручники, презентації, ПК, фонотека, репродукції картин, світлини

ХІД УРОКУ

1. Організаційний момент.

- Вхід у клас під звучання української народної пісні «Щедрівочка щедрувала».

- Музичне привітання.

2. Повідомлення теми, мети, завдань уроку, мотивація учіння школярів.

Підніміть руки, хто з вас любить подорожувати. На сьогоднішньому уроці ми з вами здійснимо віртуальну мандрівку країною мистецтв і поговоримо про мову різних мистецтв. Адже кожне мистецтво розмовляє з нами особливою, художньою мовою. Так існує мова кольорів і ліній, а є мова звуків. Кожна мистецька мова розкриває перед нами свої загадки. Отож рушаємо вперед.

3. Перевірка, оцінка і корекція засвоєних раніше знань, навичок, умінь.

- Які ви знаєте види мистецтв?

-А які мистецтва любите ви найбільше?

4. Бесіда по темі та слухання музики.

Колись, дуже давно всі мистецтва існували разом. Пісні і танці під час свят виконували як театральні дійства. Люди, що їх виконували одягалися відповідно до змісту пісні. Наприклад, Новорічні і Різдвяні гуляння

супроводжувалися веселими піснями, танцями, примовляннями та віншуваннями – віршами-привітаннями. Люди перевдягалися в карнавальні костюми, робили Різдвяну зірку і ходили колядувати від хати до хати. Поступово мистецтва почали існувати окремо одне від одного. Під час відпочинку і роботи люди співали пісень. Так народилася вокальна музика. **Вокальна музика** – музика яку виконують голосом. Людям, які грали на музичних інструментах стало образливо, що вони залишилися без роботи. Тож вони почали придумувати музику не лише для супроводу пісень, а й для слухання. Так народилася інструментальна музика. **Інструментальна музика** – музика, що виконується на музичних інструментах.

Діти, послухайте фрагменти української народної мелодії «Щедрівочка щедрувала» та розпізнайте вокальну та інструментальну музику.

(Українська народна пісня «Щедрівочка щедрувала» у вокальному та інструментальному виконанні – слухання).

- Яка музика була вокальною, а яка інструментальною?

Отож, мова музичних звуків буває різною.

- Подивіться що відбувається на картинках?

- З якої картинки звучить вокальна, а з якої інструментальна музика?

- Які із зображених інструментів ви знаєте?

- Який настрій музики ви уявляєте на кожній картинці?

Зараз наш народ святкує Різдвяні та Новорічні свята. Раніше на різноманітні свята в міста приїздив цирк.

Цирк — це вид мистецтва, де на арені виступають клоуни, акробати, фокусники, жонглери.

Придумайте і заспівайте мелодію до цього вірша. Вона буде сумна чи весела? Поясніть.

Радість для малечі —

цирк — на цілий вечір!

Ось арени коло

і веселий клоун,

тигри і жонглери,

фокусники й леви,

міми, акробати...

Цирк — дитинства свято!

Олена Полянська

- А чи були ви в цирку? Хто вам сподобався там найбільше?

Отож послухайте п'єсу композитора Ф.Мендельсона «Танець клоунів».

(Ф.Мендельсон. «Танець клоунів» з концертної сюїти «Сон літньої ночі»

- слухання).

- Як музика «розповіла» про клоунів?

- Це музика вокальна чи інструментальна?

За картинами доповніть розповідь про цирк. Чи звучить там музика?

5. Розспівування.

6. Виконання пісень.

У цирку дуже часто виступають різні тварини та птахи. Вони там творять різноманітні чудеса. Я пропоную сьогодні зайнятися вокальною музикою, тобто заспівати пісню, адже пісня – це вид вокальної музики. Наш народ здавна любив співати. Багато пісень написано саме про артистів тварин. Серед них пісня «Два півники». Послухайте її.

(Українська народна пісня «Два півники» - показ, розучування)

- Діти, скільки куплетів було в пісні? Отож розучимо перший куплет. Для цього виразно прочитаємо текст, а потім вивчимо мелодію фразами.

7. Підведення підсумків.

- Діти, вам сподобалась наша подорож?
- В якій країні ми з вами сьогодні побували?
- Які твори ми сьогодні слухали і співали?
- Який вид мистецтва «говорить» з нами мовою звуків?
- А як «промовляє» цирк?
- Як називають музику, що виконують на музичних інструментах?
- Як називають музику, що виконують голосом?
- Який вид мистецтва розмовляє мовою звуків?

8. Вихід з класу під звучання української народної пісні «Два півники».

Борщ Людмила Іванівна,

вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво»

Городищенської загальноосвітньої

школи І-ІІІ ступенів № 3

Городищенської районної ради

Черкаської області

Тема. Зустріч із театром

Мета. Формування ключових компетентностей:

загальнокультурна компетентність: усвідомлення особливостей музичного мистецтва, як мистецтва зрозумілого всім народам світу;

міжпредметна естетична компетентність: вчити учнів визначати взаємозв'язок між різними видами мистецтва;

предметна компетентність:

- дати визначення поняттям театр, актор, декорації, уявлення про види театрального мистецтва (драматичний, музичний, ляльковий театр);

- розвивати вміння учнів уважно слухати музику, висловлювати власні музичні враження від прослуханого твору, навички кантиленного співу, вокальні навички;

- виховувати естетичний смак, любов до мистецтва, театру.

Тип уроку: урок поглиблення теми.

Обладнання: методичні посібники, підручники, презентації, ПК, фонотека, репродукції картин, світлини, елементарні музичні інструменти.

ХІД УРОКУ

1. Організаційний момент.

- Вхід у клас під звучання української народної пісні «Два півники».

- Музичне привітання.

2. Повідомлення теми, мети, завдань уроку, мотивація учіння школярів.

Пригадуєте, на минулому уроці ми почали розмову про мови мистецтва? Так от – серед художніх мов є одна незвичайна, у дечому загадкова, часом весела, а іноді – сумна. Це – мова акторської гри. Сьогодні на уроці ми познайомимося з новим видом мистецтва – театром. Саме йому притаманна ця мова. Завдяки театру оживають герої казок та літературних творів. Він змушує глядачів сміятися і сумувати, радіти і співчувати, але нікого не залишає байдужим.

3. Перевірка, оцінка і корекція засвоєних раніше знань, навичок, умінь.

- Діти, що ви можете розповісти про театр?

4. Бесіда по темі та слухання музики.

Театр – це вид мистецтва, такий як музика чи образотворче мистецтво, мистецтво перевтілення в різних персонажів, а також місце, де відбувається театралізоване дійство. У театрі відбуваються справжні дива. На сцені оживають герої казок та різних літературних творів. Це відбувається за допомогою гри акторів театру. Актори мають унікальну можливість на сцені перевтілюватися в інших людей чи, навіть, тварин, а сцена – це місце, де грають артисти. Вони і співають, і танцюють, і вірші розказують, і промовляють слова. У драматичному театрі актори розмовляють, а в музичному — співають і танцюють. Тож давайте разом подивимося фрагменти вистави французького композитора М.Равеля «Дитя та чари».

(М.Равель. Фрагменти балету «Дитя та чари» - перегляд відеофрагмента).

- Яких героїв грали актори?

- Розкажіть про одяг героїв та сцену.

- Це театр драматичний чи музичний?

Так – це музичний театр. Існують вистави, де звучить дуже багато музики. Вона допомагає акторам зобразити настрої та характери героїв, а глядачам – відчутти їх переживання. Коли іде театральна вистава, глядачі в залі повинні дотримуватися певних правил поведінки. Погляньте, чи всі глядачі правильно поведуться в театрі?

5. Розспівування.

6. Виконання пісень.

Діти, а тепер я пропоную вам пригадати пісню «Два півники» яку ми почали

вивчати на попередньому уроці і познайомитися з текстом усіх куплетів. (Розучування тексту II куплету). А тепер ми повторимо мелодію цієї пісні. (Повторення мелодії). Отож, ми вивчили всю пісню – настав час її заспівати від початку до кінця. (Виконання пісні). Діти, уявимо, що ми актори театру. Пропоную розподілити ролі і виконати пісню в ролях, показуючи як справжні актори жести, міміку та рухи героїв. (Виконання пісні «Два півники» в ролях). А тепер поєднаємо вокальну музику з інструментальною – додамо супровід на елементарних музичних інструментах (бубон, трикутник, барабан).

А тепер я пропоную зіграти усім разом ролі лисички, півника, вовчика та зайчика за віршами Ігоря Січовика.

А ЩО В МІШКУ?

— Лисичко, лисичко,
де була цілу нічку?

— Я була у півника,
півника-іменинника...

— А що в тебе у мішку?

— Кукуріку!

ЗАХИСНИК

Вовчик виє серед ночі,
повні суму в нього очі.
Підійшов Зайко до нього,
заспокоює малого:
— Доки я живу у лісі,
ти нікого тут не бійся!

7. Підведення підсумків.

- Діти, поміркуйте і скажіть які особливості мають види мистецтва з якими ми зустрічалися на уроках?
- Які особливості має музика?
- Які особливості має живопис?
- Які особливості має театр?
- Чим відрізняються музичний і драматичний театри?

8. Вихід з класу під звучання української народної пісні «Два півники».

Яковенко Лариса Віталіївна,
вчитель предметів освітньої
галузі «Мистецтво»
Червонослобідської загальноосвітньої
школи І-ІІІ ступенів
Черкаської районної ради
Черкаської області

Тема: Чарівники балету СЛ.1

Мета уроку:

Навчальна: ознайомити учнів з поняттям «балет», з мовою танцю та вальсом, формувати вміння сприймати та виконувати музику.

Розвивальна: розвивати творчу уяву, фантазію учнів.

Виховна: виховувати любов та інтерес до музики, бажання вчитися музики.

Наочні посібники: підручник Л.В. Масол "Мистецтво" 1 клас, портрет композитора П. Чайковського, лист.

Музичний матеріал:

СММ: П. Чайковський. Вальс сніжинок із балету «Лускунчик».

ХТД: Музика Я. Степового, слова народні «Сніжинки».

ТЗН: мультимедійна дошка, комп'ютер, музичний інструмент.

Тип уроку: комбінований

ХІД УРОКУ

І. Організаційний момент. Перевірка готовності класу до уроку.

У нас урок незвичний – на ньому все музичне:

Казки, вірші, завдання, і навіть привітання!

Музичне вітання: СЛ.2

Дзень-дзелень, дзвенить дзвінок,

Вже почався в нас урок.

ІІ. Актуалізація опорних знань учнів.

Любі діти, на попередніх уроках ми з вами розпочали мандрувати країнами мистецтва. Погляньте на світлини і пригадайте, де саме ми побували.

СЛ.3

А зараз пограємо в гру «Спіймай правильну відповідь»: ви правильні відповіді ловите в долоні.

1. Вокальну музику співають.

2. У музичному театрі актори то мовчать, то розмовляють.

3. Інструментальну музику виконують на різних музичних інструментах.

4. Музика «промовляє» до нас звуками.

5. В театрі потрібно голосно кричати, їсти цукерки, тупотіти ніжками.

Молодці. Я рада, що ви добре все запам'ятали і дали правильні відповіді.

ІІІ. Основна частина. Повідомлення теми, завдань уроку. Мотивація навчальної діяльності.

Діти, сьогодні ми продовжимо нашу подорож країнами мистецтва. Сідайте зручненько, будьте уважні, адже зараз ми з вами завітаємо до незвичайної, чарівної країни, жителі якої будуть говорити мовою музики і танцю. І називається така країна Балет. Її назва походить від італійського ballo — танцюю. Ось уже понад три сторіччя цим словом називають виставу, у якій думки та почуття передаються танцем. Уявляєте, яке це важке завдання — розповісти людям мовою танцю про перемогу добра над злом, краси над потворністю. Чарівні балети створено композитором на казкові сюжети, в яких танцюють не лише принци і принцеси, а й іграшки, квіти, лебеді, солодощі.

СЛ.4

IV. Слухання музики. Діти, сьогодні на урок до нас завітав композитор Петро Ілліч Чайковський, який написав балет «Лускунчик» за однойменною казкою Гофмана. І він прислав нам листа із завданням. Давайте прочитаємо його. **СЛ.5** «Любі діти! Мій знайомий чарівник потребує вашої допомоги. Він ніяк не може підібрати вірні слова, щоб охарактеризувати один музичний номер з мого балету. Однієї новорічної ночі до казкової Країни потрапили малесенькі, білесенькі сніжиночки. Вони почали танцювати так, що у сяйві новорічних вогнів, казковим блиском переливалося їх вбрання. Перегляньте танець сніжинок, зверніть увагу на чудову музику. Будьте уважні, і я впевнений, що ви обов'язково допоможете чарівнику».

А зараз, використовуючи слова-підказки, прошу пригадати, як потрібно правильно слухати музику. **СЛ.6**

Слухання «Вальс сніжинок» П. Чайковського (із балету «Лускунчик») СЛ.7

Аналіз твору: СЛ.8

- *Допоможіть чарівнику підібрати вірні слова, які характеризують прослуханий твір;*
- *Які почуття виражає музика?*
- *А як танцювали сніжиночки?*

Хочу вам сказати, що танець, який виконували сніжинки називається вальс, що у перекладі означає кружляти. Музика вальсу така легка, повітряна, що, здається, зараз підхопить нас, закружляє і перенесе в далеке королівство, де всі люди бажають одне одному лише добра. А створити повну музичну картину вдалося за допомогою мови танцю, а саме – граційних рухів, жестів під музику, а також за допомогою звучання одного музичного інструменту, який зображав появу сніжинок. **СЛ.9**

СЛ.10 Поміркуйте, який з цих музичних інструментів може додати казкового звучання нашій музиці? На вашу думку, чому саме цей музичний інструмент? Давайте поспробуємо створити казковий настрій за допомогою гри на музичному інструменті та танцювальних рухів (*звучить вальс сніжинок, дитина грає на трикутнику, діти плавно виконують танцювальні рухи під музику*).

V. Вокально-хорова робота: Слухання та розучування пісні «Сніжинки» Я. Степового з використанням танцювальних рухів за змістом пісні.

1. Розспівка «Гойдалка» з пластичним інтонуванням.

2. Знайомство з піснею (вступна бесіда, демонстрація пісні): **СЛ.11**

- Про що розповідається в цій пісні?
- Який характер музичного твору?

3. Розучування пісні. **СЛ.12-13**

VI. Музична руханка СЛ.14

VII. Підбиття підсумків уроку. СЛ.15

- В яку країну ми здійснили сьогодні подорож?
- Що таке балет?
- Фрагмент з якого балету ми слухали? Хто автор?
- Який танок і як танцювали сніжинки?

Оцінювання учнів Я вам дуже вдячна за роботу на уроці. Гарно сьогодні працювали. Молодці. Діти, а яка найкраща нагорода для артиста? (Аплодисменти). Тож давайте поаплодуємо один одному.

VIII. Домашнє завдання «Музична палітра»: СЛ.16

- Переглянути з батьками мультфільм «Лускунчик»
- Вдома потанцювати на носочках як балеринки
- Покружляти з мамою, татом чи бабусею у вальсі
- Зобразити новорічну сніжинку

Яковенко Лариса Віталіївна,

вчитель предметів освітньої
галузі «Мистецтво»

Червонослобідської загальноосвітньої
школи І-ІІІ ступенів

Черкаської районної ради
Черкаської області

Тема: Балет-казка СЛ.1

Мета уроку:

Навчальна: ознайомити учнів з поняттям оркестр, а також із музичними інструментами: скрипка (струнні), флейта і труба (духові), барабан (ударні); формувати вміння сприймати та виконувати музику.

Розвивальна: пригадати, що таке казка, розвивати творчу уяву, фантазію учнів.

Виховна: виховувати любов та інтерес до музики, бажання вчитися музики.

Наочні посібники: підручник Л.В. Масол "Мистецтво" 1 клас, книга з казкою «Білосніжка і семеро гномів», додатки- розмальовки.

Музичний матеріал:

СММ: Б. Павловський. Балет-казка «Білосніжка і семеро гномів» (відеофрагмент).

СКМ: м/ф «Білосніжка і семеро гномів» (фрагмент).

ХТД: гра «Оркестр».

ТЗН: мультимедійна дошка, комп'ютер, музичний інструмент.

Тип уроку: комбінований

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент. Перевірка готовності класу до уроку.

У нас урок незвичний – на ньому все музичне:

Казки, вірші, завдання, і навіть привітання!

Музичне вітання: СЛ.2

Дзень-дзелень, дзвенить дзвінок,

Вже почався в нас урок.

II. Актуалізація опорних знань учнів.

Любі діти, на минулому уроці ми з вами побували в одній чудовій, незвичайній країні. Пригадайте, що це за країна? (балет) А як там спілкуються жителі? (мовою танцю). А який танець танцювали сніжиночки? (вальс). Давайте зараз підніmemo ваші малюночки із сніжинками і покружляємо ними у танку.

СЛ.3

Діти, скажіть, а ви любите казки? А що таке казка? Чому вона нас навчає? (*Казка – це розповідний твір про вигадані, а часто й фантастичні події. Протягом століть казки були і залишаються чарівними джерелами доброти і милосердя, яких завжди так бракує в житті*). **СЛ.4**

Гра «Додай слово» СЛ.5

А зараз я пропоную вам прослухати чудову казку. Сідайте зручненько, слухайте гарненько.

Слухання казки «Білосніжка і семеро гномів». СЛ.6

- Сподобалась вам казка?
- А хто з героїв найбільше вам до вподоби?
- А чому вчить нас ця казка?
- А де ми можемо зустрітись із казкою? (у театрі, прочитати казку в книжках, переглянути мультфільм і т.д.)

Дуже добре. Ви справжні розумнички.

III. Основна частина. Повідомлення теми, завдань уроку. Мотивація навчальної діяльності.

Діти, сьогодні на уроці ми зустрінемось одночасно з балетом і казкою «Білосніжка і семеро гномів». **СЛ.7**

Ви вже знаєте, що люди ходять в театр, щоб подивитись виставу й поринути в чарівні звуки музики балету. А хто ж виконує саму музику? Найчастіше, діти, музику в театрі виконує оркестр.

Оркестр – це великий колектив музикантів, які грають на різних музичних інструментах. Саме оркестр додає чарівності персонажам спектаклю завдяки звучанню різних музичних інструментів. **СЛ.8**

Кожен інструмент оркестру має своє неповторне звучання: яскраве, прозоре, дзвінке, таємниче тощо.

Сьогодні я хочу познайомити вас з деякими інструментами. Тож увага на світліну. **СЛ.9**

Труба – мідний духовий інструмент, має ось таке звучання...(слухаємо)

Скрипка – струнно-смичковий інструмент, звучить ось так...(слухаємо)

Барабан – ударний інструмент, послухайте його звучання....(слухаємо)
Флейта – дерев'яний духовий інструмент, має ось такий «голосочок»
....(слухаємо)

IV. Слухання й відеоперегляд фрагментів з балету та мультфільму «Білосніжка і семеро гномів» .

Давайте зараз переглянемо фрагменти з балету-казки та мультфільму «Білосніжка і семеро гномів». Особливу увагу прошу звернути на її величність Музику та її помічників – музичні інструменти.

Перегляд балету. СЛ.10

Аналіз балету: СЛ.11

- Чи сподобалась вам вистава?
- Який настрій викликає у вас музика балету?
- Кого з персонажів ви впізнали?

Перегляд мультфільму. СЛ.12

Аналіз мультфільму: СЛ.13

- Який характер музики?
- Які інструменти ви впізнали ?
- Як співали Білосніжка й гноми?

V. Вокально-хорова робота:

1. Розспівка «Гойдалка» з пластичним інтонуванням.
2. Попереднє прослуховування пісні «Сніжинки» Я.Степового, робота над текстом.
3. Робота над чистотою інтонування та характером пісні. Виконання пісні.

СЛ.14

VI. Гра «Оркестр» (гра на музичних інструментах під музику) СЛ.15

Музична руханка СЛ.16

VII. Підбиття підсумків уроку. СЛ.17

- З якими музичними інструментами ми сьогодні познайомилися?
- Що таке оркестр?
- Хто з персонажів казки вам найбільше сподобався і чому?

Оцінювання учнів Я вам дуже вдячна за роботу на уроці. Гарно сьогодні працювали. Молодці. Давайте подякуємо один одному оплесками.

VIII. Домашнє завдання «Музична палітра»: СЛ.18

- На вихідних переглянути з батьками мультфільм «Білосніжка і семеро гномів».
- Ви отримали аркуші-розмальовки. Вдома розфарбуєте Білосніжку й гномів тими кольорами, які найбільше їм підходять по характеру (додаток 1, 2,3,4) .

Додаток – 1

Додаток - 2

Додаток – 3

Додаток - 4

Зайчук Аліна Олексіївна,
вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво»
Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 33
Черкаської міської ради

Тема уроку: Веселий мандрівник на оперній сцені.

Мета уроку: формування ключових компетентностей:

Компетентності спілкування державною мовою: аналіз та виконання пісень рідною мовою; усне висловлювання своїх вражень від творів мистецтва;

Компетентності у галузі природничих наук: спостереження, дослідження і відтворення довкілля та явищ природи засобами мистецтва;

Інформаційно-цифрова компетентність: за допомогою дорослого використання інформаційних технологій для отримання мистецької інформації;

Компетентність уміння вчитися впродовж життя: формування уміння визначати власні художні інтереси, досягнення і потреби, прагнення доцільно

використовувати свій час для пізнання, сприймання, творення мистецтва;

Компетентності ініціативності і підприємливості: проявів творчої ініціативи та намагання її реалізовувати, зокрема через втілення у практичній художньо-творчій діяльності (індивідуальній і колективній), презентації результатів власних мистецьких досягнень;

Соціальна та громадянська компетентності ефективна співпраця у команді;

Компетентність обізнаності та самовираження у сфері культури виховання естетичного смаку через творчу діяльність, укріплення поваги до культурного розмаїття світу;

Компетентність екологічної грамотності і здорового життя використання мистецтва для розуміння емоцій, почуттів та переживань.

Тип уроку: комбінований

Оснащення уроку: комп'ютер, телевізор, дидактичний матеріал, фортепіано, шумові інструменти.

Методи і прийоми: коментар вчителя, бесіда, інтерактивні вправи, робота в групах, демонстрація відеоматеріалів, стимулювання активності учнів, педагогічне спостереження, індивідуальне консультування, порівняльний аналіз.

Форма організації: урок з використанням ігрових та інтерактивних методів навчання.

Терміни і поняття: опера, арія.

Музичний ряд: Г. Гриневич. Опера-казка «Плескачик». Арії героїв. Н. Барабаш. Арія Тіста з опери-казки «Колобкові мандри».

Міжпредметні зв'язки: образотворче мистецтво, природознавство.

Хід уроку:

I. Організаційний момент. (слайд 02)

Музичне вітання.

Заспіваймо: «Добрий день!»,

Дружно, разом: «Добрий день».

І дівчата, і хлоп'ята:

Добрий день, добрий день, добрий день, день, день!

І дівчата, і хлоп'ята:

Добрий день, добрий день, добрий день, день, день!

II. Мотивація навчальної діяльності.

Створення емоційно-сприятливого середовища.

- Діти, скажіть, яким сьогодні має бути наш урок? (Цікавий, дивовижним, насиченим, казковий, музичним, навчальним, загадковим тощо)

- А як ми будемо поводитися на уроці? (працювати, відповідати, слухати, співати, грати)

- А може ми будемо бігати по класу? Давайте всі разом... *НІ*

- гучно викрикувати з місця... *НІ*

- мовчати, коли треба співати... *НІ*

- сидіти, коли треба танцювати... *НІ*

- То давайте ще раз повторимо які ми будемо на уроці? (чемні, працьовиті, уважні, співочі, веселі, відповідальні тощо)

Сьогодні на нас знов чекає дивовижний музичний світ театру. Ми познайомимось із загадковим словом «опера» та розберемось з вами що таке «арія» і з чим її їдять... Чи не їдять? Добре, все це в нас попереду.

Але перед цікавою подорожжю нам треба трохи розім'ятись. Давайте сьогодні згадаємо гру «Проспівай ім'я». *Звертаюсь до декількох учнів словами «Як тебе звати» на довільну мелодію. Діти відповідають на свою мелодію.*

Гра «Проспівай ім'я».

Та налаштуємося на роботу ритмічними малюнками.

Гра «Ритмічна луна».

III. Актуалізація набутого навчального матеріалу учнями.

Давайте подивимось на картинку і скажемо як називається цей колектив музикантів. *(слайд 03)*

Який інструмент ви зараз почуєте. *(слайди 04,05,06) (аудіо-файли 01,02,03)*

Я пишаюся вами, діти. Ви все правильно відповіли! Настав час і нам пограти в оркестрі. Музиканти отримують шумові інструменти, всі інші дітки сьогодні є ритмічною групою. Я, як завжди, диригент, показую вам карти з інструментами, які вступають у гру. Для ритмічної групи є картинка «долоньки». Тому всі слідкуйте уважно, не пропустіть свою чергу. *(картинки додаток1)*

Гра «Оркестр» (слайд 07) (аудіо-файл 04)

IV. Повідомлення теми, мети, завдання уроку.

Отже, настав час для ознайомлення із таємничою темою уроку. **ВЕСЕЛИЙ МАНДРІВНИК НА ОПЕРНІЙ СЦЕНІ** *(слайд 08)*. Хто цей веселий мандрівник, і що таке опера? Нумо, розгадувати цю таємницю!

V. Основна частина.

Вступне слово учителя.

І це не так і важко. Щоб дізнатись ім'я веселого мандрівника нам треба відгадати загадку.

Круте тісто замісили,
Випекли та положили
На віконце відпочити.
Та не зміг він усидіти.
Мандрувати захотілось,
Але знову не судилось. *(слайд 09)*

Так, діти, ви великі розумники. І одну із таємниць теми уроку вже розгадали. Мова піде про казкового героя колобка. Ви всі чудово знаєте давню українську казочку. Але не так давно з'явився інший варіант цієї казочки. Її написала Наталя Забіла і називається нова казочка «Плескачик». А герої в ній залишились ті самі, що і в давній казочці. *(слайд 10)*

Якось каже дід бабусі:
— Розпали вогонь в печі

Та для нашої Ганнусі
Ти плескачика спечи.
Замісила баба тісто
І плескачика спекла,
А тоді, щоб трохи вистиг,
На віконце віднесла...

Так починається казочка. Але ми не будемо її читати. Ми будемо слухати оперу, що написана на її текст. Що ж таке опера? (слайд 11,12)

ОПЕРА — це спектакль, зміст якого розкривається за допомогою співу та гри оркестру. В опері ми будемо чути дуже багато музики. В ній всі події пояснюються за допомогою музики та співу. В ній всі герої співають коли спілкуються між собою, співають, коли розповідають про себе, про свої думки та переживання. І така пісня героя називається **АРІЯ**.(слайд 13) Тобто арія – це музичний портрет героя. І якщо б ми з вами створили оперу в нашому класі, то у кожного з вас, як у її героя, була б своя пісенька. Хто підкаже як би вона називалась? Так, арія Михайла, або арія Настуні, арія Петра чи арія Тетянки.

Добре, давайте вже послухаємо арію Плескачика.

Слухання музики. (слайд 14)

Який характер музики? А голос Плескачика схожий на чоловічий, жіночий чи дитячий?

Тепер пограємо у гру «Відгадай-но!». Подумайте і згадайте всіх героїв казочки та відгадайте чия арія звучатиме. Чиї голоси ми почуємо?

Гра «Відгадай-но!» Слухання та відгадування. (слайд 14 продовження музики)

Молодці, діти. Я дуже щаслива, що з вами спілкуюсь. А ви щасливі? Тоді вставляйте і покажемо один одному на скільки ми щасливі!

Руханка «Ти щасливий»(слайд 15)

VI. Вокально-хорова робота.

Тепер сідаємо рівненько. Ручки на коліна. Ви здогадались, що ми будемо робити. Всі разом. (Співати)

Так, але спочатку підготуємось.

Вправа для дихання. Поспівки.

Сьогодні ми розучимо Арію Тіста із опери-казки «Колобкові мандрі».

Розучування арії. (слайд 16)

VII. Підсумок уроку, рефлексія.

Дуже дякую вам за гарний настрій, що ви подарували мені. Давайте згадаємо що нового дізнались на уроці:

1. Як називається спектакль зміст якого розкривається за допомогою співу та гри оркестру?(слайди 17,18)

- А) балет;
- Б) опера;
- В) казка.

2. Як називається музичний портрет героя опери?

А) мелодія;

Б) танець;

В) арія.

Так що, діти, арію їдять чи ні?

Для відпочинку пісенька-мультик із серії «З любов'ю до дітей» «Колобок-мандрівник».

VIII. Домашнє завдання.

Зіграйте з друзями казку колобок в ролях. Спробуйте заспівати арії героїв.

Діти, герой сьогоднішнього уроку плескачик дуже схожий на смайлика. Чи не так? У вас на партах є веселі смайлики. (Додаток 2) Підніміть угору свого смайлика ті, кому сподобався урок. Я вам дякую. Урок закінчено.

Зайчук Аліна Олексіївна,

вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво»
Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 33

Черкаської міської ради

Тема уроку: Веселий мандрівник у театрі та кіно.

Мета уроку: формування ключових компетентностей:

Компетентності спілкування державною мовою: аналіз та виконання пісень рідною мовою; усне висловлювання своїх вражень від творів мистецтва;

Компетентності у галузі природничих наук: спостереження, дослідження і відтворення довкілля та явищ природи засобами мистецтва;

Інформаційно-цифрова компетентність: за допомогою дорослого використання інформаційних технологій для отримання мистецької інформації;

Компетентність уміння вчитися впродовж життя: формування уміння визначати власні художні інтереси, досягнення і потреби, прагнення доцільно використовувати свій час для пізнання, сприймання, творення мистецтва;

Компетентності ініціативності і підприємливості: проявів творчої ініціативи та намагання її реалізовувати, зокрема через втілення у практичній художньо-творчій діяльності (індивідуальній і колективній), презентації результатів власних мистецьких досягнень;

Соціальна та громадянська компетентності: ефективна співпраця у команді;

Компетентність обізнаності та самовираження у сфері культури: виховання естетичного смаку через творчу діяльність, укріплення поваги до культурного розмаїття світу;

Компетентність екологічної грамотності і здорового життя: використання мистецтва для розуміння емоцій, почуттів та переживань.

Тип уроку: комбінований

Оснащення уроку: комп'ютер, телевізор, дидактичний матеріал, фортепіано, шумові інструменти, ватман з намальованим кущем, маркери кольорові.

Методи і прийоми: коментар вчителя, бесіда, інтерактивні вправи, робота в групах, демонстрація відеоматеріалів, стимулювання активності учнів,

педагогічне спостереження, індивідуальне консультування, порівняльний аналіз.

Форма організації:урок з використанням ігрових та інтерактивних методів навчання.

Терміни і поняття:опера, арія.

Музичний ряд:Г. Гриневич. Опера-казка «Плескачик». Н. Барабаш. Арія Тіста з опери-казки «Колобкові мандри». О Шевченко «Колобок» із серії «З любов'ю до дітей».

Міжпредметні зв'язки:образотворче мистецтво, природознавство.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент. (слайд 02)

Музичне вітання.

Заспіваймо: «Добрий день!»,

Дружно, разом: «Добрий день».

І дівчата, і хлоп'ята:

Добрий день, добрий день, добрий день, день, день!

І дівчата, і хлоп'ята:

Добрий день, добрий день, добрий день, день, день!

II. Мотивація навчальної діяльності.

Створення емоційно-сприятливого середовища.

- Діти, скажіть, чого ви очікуєте від сьогоднішнього уроку? (я очікую нових знань, вражень, нових пісень, танців тощо)

- І я від сьогоднішнього уроку очікую, що ми із радістю познайомимось із новими поняттями «хор» та «ансамбль», з натхненням продовжимо розвивати свій ритмічний слух, активно співатимемо, гратимемо на дитячих інструментах та будемо чарівниками, які самі вміють творити дива!

Сьогодні до нас знову завітав гість, з яким ми спілкувались на минулому уроці. Хто це був? (Плескачик, Колобок) (слайд 03)

Так, це Плескачик. Давайте разом з ним пограємо у ритмічну гру. Проговорюємо звуки на «ті-ті-та» та плескаємо короткі у долоньки, довгі – руки на парту.

Ритмічна гра «Веселий плескачик» (слайд 04) (відео 01)

III. Актуалізація набутого навчального матеріалу учнями.

Діти, в мене на дошці є кущик (*ватман з намальованим кущем*), а нам треба дати йому ім'я. Пропоную назвати кущ словом, що нам стало відомим на минулому уроці. Це слово означає вид спектаклю, в якому зміст передається музикою та співами. (Опера)

Так, опера, записую. А які у вас виникають слова, коли ви згадуєте про оперу?

Вправа «Асоціативний кущ» Маркерами записую асоціації, які пропонують діти. Ставлю питання, щоб навести на потрібні асоціації. Обов'язково згадати про АРІЮ.

Арія – пісенька певного героя опери. Скажіть, а за якими ознаками ми розрізняли голоси героїв опери-казки «Плескачик»? Якими голосами вони співали свої арії? Так, високі, низькі, жіночі, чоловічі, дитячі. Тобто вони

розрізняються за висотою та тембром. Давайте згадаємо гру на тембр «Чий голосок?».

Гра «Чий голосок?» Запрошую одного учня, що стає спиною до класу. Один з гравців вітається з ним. Учень відгадує чий то був голос. Граємо тричі.

IV. Повідомлення теми, мети, завдання уроку.

Дякую всім, ви супер! І сьогодні ми знову підемо за ВЕСЕЛИМ МАНДРІВНОКОМ У ТЕАТР ТА КІНО. Так звучить тема нашого уроку. (слайд 05).

V. Основна частина.

Давайте сьогодні самі спробуємо створити оперу-казку «Плескачик». (слайд 06)
Вибір акторів, розігрування казки в ролях.

Руханка «Ти щасливий». (слайд 07 відео02)

Діти, ви помічали, що співаки часто співають не тільки сольо, але і групами. І, навіть, дуже великими групами.

Отже, група з кількох виконавців – це **АНСАМБЛЬ**. (слайд 08,09)

Дуже велика група співаків – **ХОР**. (слайд 10,11)

VI. Вокально-хорова робота.

Зараз ми з вами спробуємо стати хором або ансамблем.

Так, але спочатку підготуємось до співу. Що нам треба зробити для цього? (Сісти рівно, зробити вправи, заспівати поспівку).

Вправа для дихання. Поспівки.

Згадаємо Арію Тіста із опери-казки «Колобкові мандри».

Виконання арії (слайд 12 відео03)

Тепер об'єднаємось у 4 команди. Це будуть чотири ансамбля: жовтий, зелений, синій, червоний. Коли я показую табличку кольору вашого ансамблю, ви співаєте. А всі інші ансамблі у цей час мовчать. Треба уважно слідкувати за зміною табличок. Коли я не показую жодної таблички – ви перетворюєтесь на хор. Співаєте всі разом! Домовились. Починаємо відлік: 5,4,3,2,1, поїхали!

Виконання арії тіста групами в караоке версії. (слайд 13 відео04)

Дуже гарна робота! Ви заслужили на відпочинок. Тепер наш гість Плескачик-Колобок заспіває вам свою веселу пісеньку. (слайд 14 відео 05)

О. Шевченко «Колобок» із серії «З любов'ю до дітей» (За бажанням із дитячими інструментами)

VII. Підсумок уроку, рефлексія.

Діти, виші очікування від уроку виправдались? *Відповіді дітей* (слайд15)

Покажіть мені веселого смайлика ті, кому сподобався урок.

Для відпочинку мультфільм-казка «Колобок» з мальованою анімацією. (слайд 16 відео06)

Дуже дякую вам за гарний настрій, що ви подарували мені. Давайте відпустимо нашого гостя Плескачика та помахавмо йому ручками! (слайд 17)

VIII. Домашнє завдання.

У вільний час переглянь разом з батьками різні мультфільми про колобка.

Урок закінчено. (слайд18).

Нагорна Світлана Леонідівна,
вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво
Шостаківського навчально-виховного комплексу
«ДНЗ – загальноосвітня школа І-ІІ ступенів
Каткринопільської районної ради
Черкаської області

Тема: Казкові розповіді.

Мета:

- формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті;
- всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва;
- плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини.

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Музичний матеріал:

- М. Сільванський. Музична казка «Івасик-Телесик» (фрагменти— теми Івасика-Телесика, Змії, плескоту хвиль і передзвону молотів ковалів).
- Сл. С.Грицюк, муз. В.Книш «Хто є рідніший за маму».

Обладнання: мультимедійна презентація, комп'ютер, дошка, музичний інструмент – фортепіано

Методи і прийоми: бесіда, коментар вчителя, демонстрація наочності, організація процесу сприймання пізнавальної та практичної діяльності учнів.

Міжпредметні зв'язки : українська мова і література, образотворче мистецтво.

ХІД УРОКУ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

16.Перевірка готовності класу до уроку

17.Музичне вітання

II. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Діти давайте згадаємо, які ми знаємо з вами види мистецтва? (*слайд №4*)
(цирк, балет, опера, театр, кіно)
- Як називається цей колектив музикантів, які грають на музичних інструментах? (*слайд №5*) (оркестр)
- Як називаються ці музичні інструменти? (*слайд №6*) (труба, барабан, скрипка, флейта)
- Сьогодні помадруємо у дивний край
Життя у ньому й справді, наче рай
Тут слух чарує мелодійна ласка
Нас зустрічає всіх МУЗИЧНА КАЗКА. (*слайд №7*)

III. ОСНОВНА ЧАСТИНА

18.Засвоєння нових знань

Оркестр завдяки особливому звучанню музичних інструментів може

передати характери казкових персонажів: добрих і злих, веселих і сумних.

19. Слухання музики

Прослухайте музику Михайла Йосиповича Сільванського. Це український композитор, піаніст, педагог. Написав багато творів для дітей. (*слайд №8*)

Музична казка «Івасик-Телесик» (фрагменти— теми Івасика-Телесика, Змії, плескоту хвиль і передзвону молотів ковалів). (*слайд №9*)

- Порівняйте їх.

Микола Йосипович
Сільванський, «Івасик-
Телесик»

Оркестр може також відтворювати різні явища. Наприклад, плескіт хвиль річки, якою мандрує Івасик-Телесик, або передзвін ковальських молотів.

(*слайд №10*)

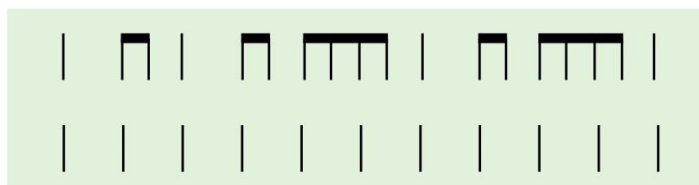
- Як за допомогою музики зображено Івасика-Телесика? (*слайд №11*)
- Які інструменти відтворили плескіт хвиль і передзвін молотів?
- Обери із запропонованих слів ті, що характеризують мелодію кожного персонажа. (наспівна, прозора, бадьора, танцювальна, грізна, яскрава, ніжна, дзвінка, весела, гучна, таємнича, тиха). (*слайд №12*)

- Оберіть інструменти для героїв казки: злої Змії, лагідної матусі, Івасика-Телесика. (*флейта, арфа, барабан, труба, скрипка*) (*слайд №13*)

Вокально-хорова робота

Виконання вправи

Виконайте ритмічну послідовність: (*слайд №15*)

Розспівування.

Виконайте поспівку: (*слайд №16*)

Люлі - люлі, Телесику,
Наварила кулешику,
Буду тебе годувати,
Весну красну прославляти!

- Придумайте мелодію вірша.

- Поміркуйте, який має бути її характер?
- Який темп виконання ви оберете?

Словникова робота (слайд №17)

Темп – це швидкість виконання музики

Розучування пісні(продовженн) слова С.Грицюка, муз. В.Книша «Хто є рідніший за маму» (робота над поставою, одночасним початком співу, м'якістю звуковедення) (слайд №18-19)

1. Хто є рідніший за маму
Хто ще отак як вона
Пестить голубить устами
Сяє мов зірка ясна

2. Мама ранесенько встане
Ліжко мерщій прибере
Швидко зготує сніданок
В школу поїсти збере

3. Мама – мов сонечко ясне
Світла – мов день навесні
Ніжність до неї не згасне
Житиме вічно в мені

IV. ПІДСУМОК УРОКУ (слайд №20)

- Що таке темп?
- Які темпи ви знаєте?
- Яку музичну казку ми сьогодні слухали?
- Що нового ви тепер знаєте про можливості оркестру?

Позднякова Наталія Вікторівна,
вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво»
комунального закладу «Смілянська спеціалізована
мистецька школа-інтернат»
Черкаської обласної ради

Тема. Краса і здоров'я.

Мета. Навчати учнів уважно слухати і споглядати твори мистецтва, виявляти власні враження, шукати зміст, розуміти, яким чином він розкривається. Вчити визначати, описувати емоційні стани, викликані почутим, побаченим, формувати культуру емоційного сприймання й реагування на твір мистецтва.

Формувати вокальні та хорові навички, елементарні хореографічні уміння під час рухів під музику. Формувати поліхудожні уміння: відтворення різних явищ через музичні інтонації, рух, жест, слово; «оживлення» творів за

допомогою пантоміми, міміки, жестів, рухів. Формувати здоров'язбережувальні компетентності.

Активно залучати учнів до імпровізацій, різного роду експериментів, підтримувати їхні ідеї та ініціативу, розширювати можливості дітей у власному творчому вияві – художньому самовираженні. Навчати презентувати результати власної творчості, виявляти ініціативу, спілкуватися з друзями та знайомими про мистецтво.

Обладнання: музичний інструмент, комп'ютер, мультимедійна презентація, підручник.

ХІД УРОКУ

I. Вхід учнів до класу (музика пісні О.Янушкевич «Пісня про зарядку»)

Слайд 1

II. Організаційний момент. Музичне вітання. *Слайд 2*

Добрий день!
Дзвенить дзвінок!
Починаємо урок.

III. Мотивація навчальної діяльності. Актуалізація знань.

Я рада знову вітати вас у нашому музичному класі. І, як завжди, на нас чекає спілкування з музикою. Чи відомо вам, що музика допомагає людям зберігати здоров'я? А як саме – про це і поговоримо.

IV. Вивчення нової теми *Слайд 3*

1. Розповідь учителя

Музика супроводжує людину впродовж всього життя. Весела енергійна музика піднімає настрій і бадьорить, а повільна й тиха — заспокоює. Люди слухають музику, щоб покращити настрій, зняти втому, поліпшити своє здоров'я.

2. Сприймання музики *Слайди 4-7*

Послухайте музичні твори та поміркуйте: який її характер та як музика вплинула на ваш настрій?

Ф. Шуберт. Вечірня серенада.

П. Чайковський. Вальс квітів з балету «Лускунчик».

Ж. Бізе. Марш Тореадора з опери «Кармен».

Незнайко слухав музику разом з нами. Тільки мені здається, що він нічого не зрозумів, і Знайко знову свариться. Друзі, треба допомогти Незнайкові і дати відповіді на запитання: який характер музичних творів та як музика вплинула на ваш настрій?

3. Бесіда *Слайд 8*

Для здоров'я корисно займатися спортом. Деякі види спорту (художня гімнастика, фігурне катання, синхронне плавання) пов'язані з музикою. А які види спорту ви знаєте? Дати відповідь нам на це питання допоможуть загадки.

Отже, сторінка загадкова. *Слайд 9*

Кулю шкіряну ганяють,
Лиш одну на полі мають!
По ногах не б'ють — це фол!

Називають гру... футбол
Дві команди, як в футболі,
Та на крижаному полі,
І дорослих, і дітей
Позбирав на лід... хокей.
Той, хто диво-дошку має,
Із гори, мов птах злітає.
Це не гра — зимовий спорт!
Зветься вид цей... сноуборд.

Цілий зал у нашій школі,
А у нім козли й коні.
Скоком, бігом - як один
Рівно тридцять п'ять хвилин. (Спортзал)
Бокс, хокей, бобслей, футбол,
Сноуборд і волейбол...
Стадіон, басейни, корт –
Об'єднало слово... спорт.

Молодці! Які ви кмітливі, як багато знаєте. Добре гарно працювати. Час прийшов відпочивати.

4. Фізкультхвилинка («Пісня про зарядку» О.Янушкевич) Слайд 10

Кожен день по розпорядку
Маємо робить зарядку.
Для здоров'я вона — плюс,
Намотай собі на вус.

5. Художньо-творча діяльність Слайд 11

Діти, якщо вам сподобалася пісенька, поплескайте у долоньки. Бачу, всі у захваті. Цю пісню написали поет Марія Ясакова та композитор Ольга Янушкевич. Називається вона «Пісня про зарядку», і у мене є пропозиція вивчити цю пісеньку.

Повторне слухання пісні та її розучування.

6. Мистецька скарбничка Слайд 12

Пісню може виконувати одна людина – соліст, а може – хор.

Поміркуйте, який фрагмент пісні про зарядку може виконувати соліст, а який — бажано співати хором.

Виконання пісні Слайд 13

V. Підсумок уроку. Слайд 14

- Як музика впливає на наше здоров'я?
- Які види спорту пов'язані з музикою?
- Назвіть музичні твори, які ми слухали на уроці та їх авторів.
- Як називають людину, яка одна виконує музику?

У вільний час за допомоги дорослих підберіть бадьору музику для виконання ранкової зарядки.

СКМ – мультфільм «Свято на льоду» Слайд 15

VI. Вихід з класу під музику «Пісня про зарядку» О.Янушкевич. Слайд 16

Позднякова Наталія Вікторівна,
вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво»
комунального закладу «Смілянська спеціалізована
мистецька школа-інтернат»
Черкаської обласної ради

Тема. Великодні дива

Мета. Навчати учнів уважно слухати і споглядати твори мистецтва, виявляти власні враження, шукати зміст, розуміти, яким чином він розкривається. Вчити визначати, описувати емоційні стани, викликані почутим, побаченим, формувати культуру емоційного сприймання й реагування на твір мистецтва.

Формувати вокальні та хорові навички, елементарні хореографічні уміння під час рухів під музику. Формувати поліхудожні уміння: відтворення різних явищ через музичні інтонації, рух, жест, слово; «оживлення» творів за допомогою пантоміми, міміки, жестів, рухів, створення мелодій до віршів.

Активно залучати учнів до імпровізацій, різного роду експериментів, підтримувати їхні ідеї та ініціативу, розширювати можливості дітей у власному творчому вияві – художньому самовираженні. Навчати презентувати результати власної творчості, виявляти ініціативу, спілкуватися з друзями та знайомими про мистецтво.

Обладнання: музичний інструмент, комп'ютер, мультимедійна презентація, підручник.

ХІД УРОКУ

V. Вхід учнів до класу (музика пісні В.Кравчука «Розмалюю писанку»)

Слайд1

VI. Організаційний момент. Музичне вітання. Слайд 2

Добрий день,
добрий час.
Знову дзвоник
кличе нас.

VII. Мотивація навчальної діяльності. Актуалізація знань. Слайд 3

Сьогодні знову вас радо вітає музика і пропонує завітати до загадкової сторінки. Тут сховалися музичні інструменти. Давайте разом їх відшукаємо. Для цього потрібно відгадати загадки.

Як смичок струни торкнеться,
вона піснею озветься.

Дуже ніжну душу має,
що сміється і ридає. (скрипка)

Сам пустий, голос густий,

Дріб вибиває, дітей збирає. (барабан)

Барабан йому за брата,

В танці любить він кружляти:

Відбиває ритм, дзвенить

І красиво бубонить. (бубон)

У нього три куточки,
А грає, як дзвіночки. (трикутник)
Сам із вільхи та із дуба,
В роті білі й чорні зуби.
Ти до них торкнись – готово,
Враз почуєш звук чудовий. (рояль)
Звуть її красиво й дзвінко,
Звуки ніжні, струни тонкі.
Не Тетяна це, не Марфа,
Інструмент цей зветься (арфа)

Ви дуже гарно справилися із завданням, тож крокуємо далі. Сьогодні на уроці ми поговоримо про найсвітліше весняне свято. Ви дізнаєтеся багато нового і цікавого.

VIII. Вивчення нової теми Слайд 4

1. Розповідь учителя

З приходом весни все навколо оживає, зацвітає. Можливо, саме тому навесні і святкує весь світ світле свято Великодня.

Верба красна розцвітає,
Про Великдень сповіщає
І Спасителю під ноги
Стеле гілочки розлогі.

2. Сприймання музики

Послухайте пісеньку та поміркуйте, про що у ній йдеться мова та який настрій вона викликає?

*Слухання пісні «Крашанка» (Музика В'ячеслава Кукоби, слова Наталії Бучель).
Бесіда після слухання.*

3. Сприймання образотворчого мистецтва Слайд 5

Перед вами картина української художниці Наталі Курій-Максимів «Великдень». Роздивіться її уважно. Що відбувається на картині? Де це відбувається? Як одягнені зображені жінки та діти? Як прикрашена до свята оселя?

4. Розповідь учителя Слайди 6-13

До Великодня кожна українська родина ретельно готується. Тиждень перед Великоднем називається білим або чистим. Кожен день цього тижня має своє призначення.

Понеділок

Понеділок білить хату -
любить, певно, працювати:
і кути побілить й стелю,
щоб Великдень був веселий!

Вівторок

Шурхіт. Шум. Рипить в оселі:
чисто-начисто підлогу -
шури-шури! - тре завзято

наш вівторок довгоногий.

Середа

Пишна пані середа

і пере, й прасує.

До Великодня, ще б пак,

хату облаштує!

Четвер

Чистий четвер - чистий

вдосвіта піднявся

ще до сходу сонця

начисто скупався.

П'ятниця

П'ятниця пече паски -

господиня вміла:

склянки зо три молока

до цеберка влила,

трохи борошна, яєць,

додала й ванілі,

щоби пригостити всіх

вранці у неділю.

Субота

У суботи, ой, роботи -

пише писанки субота,

ясні крашанки фарбує,

вимальовує-малює.

Неділя

Великдень - дзвонять дзвони звідусіль!

Христос Воскрес! Тож славимо усі!

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

Сміється сонечко в усій Його красі!

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

5. Сприймання музики Слайд 13

Послухайте, як про свято сповіщають церковні передзвони.

6. Робота з підручником. Сприймання образотворчого мистецтва

Роздивіться малюнок у підручнику – сторінка 102 і поміркуйте:

- Який настрій панує?
- Як вітаються люди?
- Яка музика дзвонів лунає з церкви?
- Опишіть народні костюми, в які одягнуті українці.

7 Фізкультхвилинка Слайд 14

Ви добре попрацювали, прийшов час відпочивати. До танцювальної хвилинки вас запрошує веселий зайчик.

8. Художньо-творча діяльність Слайд 15

Слухання пісні Д.Чередніченка та В.Кравчука «Розмалюю писанку».

- Про що співається? Який настрій у пісеньки, порівняйте його з картинами, які ми розглядали.

Розучування пісні за музичними фразами.

Мистецька скарбничка Слайд 16

Мелодія пісень складається з окремих частин — *фраз*.

Музична фраза — це закінчена музична думка.

Виконання пісні «Розмалюю писанку» Слайд 17

Створення мелодії до вірша. Слайд 18

І знову гра! Називається вона «Композитор». Я пропоную вам створити власну мелодію на вірш С.Жупаніна. Пісеньку, яка у вис вийде ви зможете подарувати своїй любій матері.

V. Підсумок уроку. Слайд 19

- Про яке свято йшла мова сьогодні на уроці?
- Що нового ви дізналися про Великдень?
- Яку музику слухали?
- Як називається пісенька, яку ми вивчали? Хто її автор?
- Що таке «музична фраза»?

Бонус до уроку – казка «Загублена писанка» Слайд 20

VI. Вихід з класу під музику за вибором дітей та вчителя.

Шляхтової Тамара Василівна,

вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво»

Смілянської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 11

Смілянської міської ради Черкаської області

Войцях Світлана Анатоліївна,

вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво» гімназії

Чорнобаївської районної ради Черкаської області

Тема: Митці професіонали

Мета: знайомство із поняттям «композитор», «опера-казка», «професійна музика»

Розвивати музично-образне мислення, співацькі навички, почуття ритму. Формувати любов до мистецтва, класичної музики. Виховувати риси загальної культури людини.

Очікувані результати: учні пояснюють, хто такий композитор, мають поняття про поняття опера-казка; виконують ритмічні вправи, визначають характер музичних творів, висловлюють свої враження від музики, виразно співають.

Обладнання: мультимедійний комплекс

Тип уроку: комбінований; засвоєння нових знань.

Домінанти уроку:

- композитор - професіонал;
- творчість К.Стеценка.

Обладнання: мультимедійний комплекс, музичний інструмент.

Орієнтовний план уроку

1. Вхід до класу під звучання пісні Котика із опери-казки К.Стеценка. Музичне привітання. Розспівування. Поспівка «У весняному ліску».

2. Актуалізація опорних знань:

Які настрої передає музика?

Які твори ви слухали слухали на попередньому уроці?

Як називають людину, яка створює музику?

Словничок:

Композитор – людина-музикант, яка творить музику.

Ми познайомимось із музикою композитора Кирила Стеценка, який з любов'ю до дітей написав дві опери-казки на мотиви українських пісень.

Мотивація:

Чи любите ви казки? Музика – це справжня чарівниця, що знає безліч казок і сьогодні розповість вам одну із них, а ви їй допоможете це зробити. Тож мандруймо у світ казки.

Пригадайте українську народну казку про Лисичку, Котика та Півника

Слухання початку казки

Тепер пограймо в гру «Продовжи розповідь»: я починаю казати казку, а ви продовжуйте сказане:

Жили собі Котик та Півник як добрі друзі. Котик було на скрипочці грає, а Півник.....(*співає*)

Котик іде полювати, а Півник.....(*удома сидить*)

Півник вдома сидів, а Котик ходив ... (*на полювання*).

Коли Котик ішов із дому, він півникові наказував..... Це нам розкаже Музика

Слухання «Пісні Котика»

А чи послухав Півник Котика? Послухаймо, що співає у відповідь.

Слухання «Пісні Півника»

Тільки Котик за поріг, а у двір прибігла.....(*Лисичка*)

Стала під віконечком та жалібним голоском до Півника обзивається

Слухання «Пісні Лисички»

І раз заспівала, і вдруге, а на третій раз не втримався Півник і що зробив?....(*відчинив двері*)

А Лисичка не забарилась і.....(*ухватила Півника та понесла до себе додому*).

Півник злякався, та щодуху.....(*заукав*)

Слухання «Пісні Півника»

Котик врешті почув голс свого друга і.....(*визволив Півника*)

Підкажіть, яку пісеньку будуть співати Котик і Півник на radoшах?

Сумну? Спокійну? Бадьору? Радісну?

Слухання пісні Котика та Півника.

Гарну казку розповіла нам Музика? А склав її композитор-професіонал Кирило Стеценко, а так як усі герої в сюжеті казки співали, то так указку називають оперою-казкою і виконують її професійні співаки а супроводжує їх спів професійний симфонічний оркестр.

Я пропоную піднятися на веселу зарядку і перетворитись в оркестрантів, які грають на різних музичних інструментах.

Весела зарядка

Хто із лісових звірів на веселій зарядці грав на скрипці? А у новій пісеньці на скрипці гратиме не коник-стрибунець, а Лисичка. Хоча у багатьох народних казках вона представлена хитрою, хижою та недоброю, в нашій пісні вона зовсім інша. Починаємо вчити пісеньку.

Розучування пісні «Лісовий гоначок»

Узагальнення матеріалу уроку:

- Хто такий композитор?
- Про кого ведеться в прослуханій опері-казці?
- Хто із персонажів вам найбільше сподобався? Чим саме?
- Пісенька якого персонажу сподобалась найбільше?
- Якою Лисичка постала у вивченій пісеньці?

Композитори добре попрацювали над створенням пісень про звірів, використовуючи певні мелодії, ритми. Ми добре зрозуміли настрої героїв, майстерно виконані пісні нам сподобались і ми можемо сказати, що ці твори створили професіонали.

Урок закінчено, до наступної зустрічі.

Борщ Людмила Іванівна,

вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво»

Городищенської загальноосвітньої

школи І-ІІІ ступенів № 3

Городищенської районної ради

Черкаської області

Тема. Створюємо красу

Мета. Формування ключових компетентностей:

загальнокультурна компетентність: усвідомлення особливостей музичного мистецтва, як мистецтва зрозумілого всім народам світу;

міжпредметна естетична компетентність: вчити учнів визначати взаємозв'язок між різними видами мистецтва;

предметна компетентність:

- дати визначення поняттям музичні професії – диригент, пригадати професії композитора, виконавця, познайомити учнів з творчістю М.Лисенка;

- розвивати вміння учнів уважно слухати музику, висловлювати власні музичні враження від прослуханого твору, навички кантиленного співу, вокальні навички;

- виховувати естетичний смак, любов до мистецтва, до природи.

Тип уроку: урок поглиблення теми.

Обладнання: методичні посібники, підручники, презентації, ПК, фонотека, репродукції картин, світлини, елементарні музичні інструменти.

ХІД УРОКУ

7. Організаційний момент.

- Вхід у клас під звучання пісні А.Філіпенка «Узяла лисичка скрипку».
- Музичне привітання.

8. Повідомлення теми, мети, завдань уроку, мотивація учіння школярів.

Діти, ви замислювалися над тим, як народжується мистецтво? Багато людей кажуть, що воно народжується з життя, адже саме з нього мистецтво бере свої образи: образи людей, природи, іграшок, подій. Люди, що вміють уявляти, фантазувати, творити красу називаються митцями. Саме вони дуже тонко відчують ці образи та передають їх у своїх творах. Сьогодні ми почнемо з'ясовувати як митці створюють красу.

9. Перевірка, оцінка і корекція засвоєних раніше знань, навичок, умінь.

- Діти, про які професії митців ми говорили на попередньому уроці?
- Що ви можете розповісти про вокальну та інструментальну музику?

10. Бесіда по темі та слухання музики.

Діти, ви вже знаєте, що виконавцями є окремі солісти-музиканти. А є великі колективи виконавців – оркестри та хори. У таких великих колективах завжди є керівник – **диригент**. Відвідуючи концерти, ви можете побачити, що перед оркестром чи хором стоїть людина з паличкою. Це і є **диригент**. Його праця дуже відповідальна. Від його рухів залежить злагодженість звучання великого колективу музикантів — оркестру чи хору. Саме від нього залежить злагодженість звучання всіх виконавців. Зверніть увагу на виразні рухи диригента. Під час хорового співу уважно стежте за руками свого вчителя.

- Які жести диригента ви знаєте?
- Які жести диригента вам зрозумілі?

Кожен композитор, як і будь-яка людина – неповторна особистість. Тому в багатьох митців народжується власна музика. Не менш важливим є те, хто виконує цю музику. Весна – наймузичніша пора року. Недарма всі мистецтва оспівують і змальовують весну. Діти, якби ви були композиторами, яку б музику написали про весну? А хто б виконував цю музику, які музиканти-виконавці? Так, таку музику можуть виконувати різні виконавці: окремі музиканти, хор, оркестр. Послухаймо як звучить весняна музика в хорі «А вже весна» з опери українського композитора Миколи Лисенка «Зима і Весна».

(М.Лисенко. Хор «А вже весна» з опери «Зима і Весна» - слухання)

- Як відтворили весняний настрій музичні колективи — оркестр і хор?
- Звучання яких інструментів оркестру ви впізнаєте?
- Чи відповідає настрою картини прослуханій музиці?

А тепер пропоную пограти в гру «Оркестр». Отже, ми – виконавці: учасники хору та інструменталісти. Зараз оберемо диригента, солістів, хор та оркестр. (Виконання). На елементарних музичних інструментах заграйте ритм, змінюючи темп за рухами диригента.

11. Розспівування.

12. Виконання пісень.

Сьогодні ми продовжимо розучувати пісню «Узяла лисичка скрипку». Давайте пригадаємо її текст і мелодію і вивчимо до кінця. (Розучування пісні). Ось ми й вивчили пісню. Настав час заспівати її від початку до кінця. Пісню потрібно виконувати в швидкому темпі. Під час співу слідкуйте за чіткістю вимови слів, щоб слухачі вас розуміли. (Спів пісні)

7. Підведення підсумків.

- Порівняйте різні музичні колективи — хор та оркестр.
- В якому з них вам хотілося би брати участь?

8. Вихід з класу під звучання пісні А.Філіпенка «Узяла лисичка скрипку».

Борщ Людмила Іванівна,
вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво»
Городищенської загальноосвітньої
школи І-ІІІ ступенів № 3
Городищенської районної ради
Черкаської області

Тема. До вершин майстерності

Мета. Формування ключових компетентностей:

загальнокультурна компетентність: усвідомлення особливостей музичного мистецтва, як мистецтва зрозумілого всім народам світу;

міжпредметна естетична компетентність: вчити учнів визначати взаємозв'язок між різними видами мистецтва;

предметна компетентність:

- дати визначення поняттям професійна мистецька освіта: музичні школи, музичні академії, творчістю композиторів К.Дебюссі та Н.Нижанківського;
- розвивати вміння учнів уважно слухати музику, висловлювати власні музичні враження від прослуханого твору, навички кантиленного співу, вокальні навички;
- виховувати естетичний смак, любов до мистецтва, до наполегливої праці.

Тип уроку: урок поглиблення теми.

Обладнання: методичні посібники, підручники, презентації, ПК, фонотека, репродукції картин, світлини.

ХІД УРОКУ

1. Організаційний момент.

- Вхід у клас під звучання пісні Т.Попатенко «Урок».
- Музичне привітання.

2. Повідомлення теми, мети, завдань уроку, мотивація учіння школярів.

Діти, що потрібно для того, щоб стати композитором? Так, щоб стати композитором потрібно багато вчитися, мати хороші знання з музики, вміти записувати її нотами. Щоб стати виконавцем - співаком, чи грати на музичному інструменті також потрібно багато вчитися. Щоб учитися музичному мистецтву існують спеціальні навчальні заклади – музичні школи. Там діти учаться грати

на різних музичних інструментах, співати. Учителі-музиканти учать дітей любити музику, діляться секретами майстерності.

3. Перевірка, оцінка і корекція засвоєних раніше знань, навичок, умінь.

- Діти, як ви уявляєте маленького піаніста, що займається музикою?

4. Бесіда по темі та слухання музики.

Французький композитор Клод Дебюссі зобразив старання маленького піаніста у п'єсі «Доктор Gradus ad Parnassum». Композитор жартома називає маленького працелюбного хлопчика «Доктор». Латинський вислів «ad Parnassum» означає – сходинки до Парнасу, тобто – сходинки до слави. Отже, цей хлопчик поступово піднімається до своїх майбутніх вершин слави. Маленький піаніст прагне досконало виконувати музику, тому він постійно тренується.

(Клод Дебюссі. «Доктор Gradus ad Parnassum» - слухання).

Український композитор Нестор Нижанківський зобразив нам музичну картинку «Івасик грає на чельйо». У ній він розповів про те, як хлопчик навчається грати на віолончелі. Віолончель і чельйо – це різні назви одного й того самого інструмента. Діти, послухайте цю п'єсу і спробуйте розібратися чи Івасик так само старанно виконує вправи як маленький піаніст?

(Нестор Нижанківський. «Івасик грає на чельйо» - слухання)

- Про що розповіла музика?
- Чого досягли маленькі музиканти?
- Чи досягнуть маленькі музиканти своїх вершин майстерності?

Робота в парах. Уявляючи себе в ролі музикантів професіоналів, виконайте в парі ритмічну послідовність.

5. Розспівування.

6. Виконання пісень.

Діти, кожен клас – це також хор – дзвінкий, співучий і злагоджений, який знає багато пісень і дуже любить співати. Сьогодні ми поповнимо репертуар нашого класного хору. Репертуаром називають список творів, які виконує окремий музикант чи великий колектив. У нашому хорі за цілий рік зібрався великий репертуар. Сьогодні ми вивчимо ще одну пісню. Послухаймо її. *(Показ пісні на сл. М.Івенсен, муз. Т.Попатенко «Урок»)*. Давайте разом прочитаємо текст пісні. *(Розучування пісні по фразах)*. Прослідкуйте як рухається мелодія пісні. *(Виконання вивченого куплету)*.

7. Підведення підсумків.

- Діти, що потрібно робити, щоб стати музикантом-професіоналом?
- На якому інструменті ви бажаєте грати?
- Що стане з піснею якщо змінити її темп?

8. Вихід з класу під звучання пісні Т.Попатенко «Урок».

Зайчук Аліна Олексіївна,
вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво»
Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 33
Черкаської міської ради

Тема уроку: Мистецька подорож до Європи.

Мета уроку: *формування ключових компетентностей:*

Компетентності спілкування державною мовою: аналіз та виконання пісень рідною мовою; усне висловлювання своїх вражень від творів мистецтва;

Компетентності у галузі природничих наук: спостереження, дослідження і відтворення довкілля та явищ природи засобами мистецтва;

Інформаційно-цифрова компетентність: за допомогою дорослого використання інформаційних технологій для отримання мистецької інформації;

Компетентність уміння вчитися впродовж життя: формування уміння визначати власні художні інтереси, досягнення і потреби, прагнення доцільно використовувати свій час для пізнання, сприймання, творення мистецтва;

Компетентності ініціативності і підприємливості: проявів творчої ініціативи та намагання її реалізовувати, зокрема через втілення у практичній художньо-творчій діяльності (індивідуальній і колективній), презентації результатів власних мистецьких досягнень;

Соціальна та громадянська компетентності: ефективна співпраця у команді;

Компетентність обізнаності та самовираження у сфері культури: виховання естетичного смаку через творчу діяльність, укріплення поваги до культурного розмаїття світу;

Компетентність екологічної грамотності і здорового життя: використання мистецтва для розуміння емоцій, почуттів та переживань.

Тип уроку: комбінований

Оснащення уроку: комп'ютер, телевізор, дидактичний матеріал (сигнальні картки-нотки, мапи країн та наліпки – 1 комплект на групу, прапорці країн), фортепіано, шумові інструменти, мапи Польщі, Італії, Швейцарії, картки-наліпки для дошки.

Методи і прийоми: коментар вчителя, бесіда, інтерактивні вправи, робота в групах, демонстрація відеоматеріалів, стимулювання активності учнів, педагогічне спостереження, індивідуальне консультування, порівняльний аналіз.

Форма організації: урок з використанням ігрових та інтерактивних методів навчання.

Терміни і поняття: полонез, баркарола.

Музичний ряд: Ф.Шопен Полонез, Італійська народна пісня «Санта Лючія», А.Чіполлоні. Баркарола, Т. Вернер. Танок маленьких каченят.

Відеоряд: уривки танцю «Полонез», пісня «Санта Лючія», презентація.

Міжпредметні зв'язки: образотворче мистецтво М. Глущенко. Вечірня

Венеція; країнознавство, хореографі

Хід уроку:

I. Організаційний момент. (слайд 02)

Музичне вітання.

Пролунав дзвінок, почнемо урок,
Працюватимо старанно, щоб почути у кінці,
Що у нашій першій класі
Діти просто молодці.

II. Мотивація навчальної діяльності.

Створення емоційно-сприятливого середовища.

Гра «Коло настрою».

Діти у колі.

Ти долоньку покажи,

І як справи розкажи.

Учитель проходить по колу, плескає кожного по долоньці, діти в цей час одним словом кажуть про свій настрій. Протягом уроку звернути увагу на учнів, які повідомили, що настрої погані.

А тепер мерщій сідаймо,

Подорож ми починаймо!

Так, саме подорож. Ми сьогодні відвідаємо три європейські країни і познайомимось з піснями та танцями народів цих країн. Ви можете мене запитати: «А навіщо нам знати пісні та танці інших народів?». А хто ж може знати, де і коли людина буде подорожувати, навчатись чи, навіть, жити. Тому ми і знайомимось з одним із того, що відрізняє один народ від іншого – національними піснями та танцями!

III. Актуалізація набутого навчального матеріалу учнями.

Але для початку давайте пограємо у ритмічні жмурки.

Вчитель записує на дошці певний ритмічний малюнок або виводить його на екран. (слайд 03). Три учні, які виконують основну роль у грі, не повинні бачити запис ритмічного малюнка.

Діти, запам'ятавши цей малюнок, проплескують його за рукою вчителя.

Завдання трьох учнів: один має точно відтворити його, другий – проговорити складами ритму, третій – записати на дошці.

Ритмічна гра «Жмурки»

IV. Повідомлення теми, мети, завдання уроку.

Дякую всім, ви найкращі діти! Отже, час у путь! Тема сьогоднішнього уроку **МИСТЕЦЬКА ПОДОРОЖ ДО ЄВРОПИ.** (слайд 04).

V. Основна частина.

На дошці прикріплені 3 мапи: Польщі, Італії та Швейцарії. Разом із опануванням теоретичного матеріалу та практичним його опрацюванням на мапи клею наліпки із ключовими словами. Діти в групах виконують ті самі дії на своїх мапах.

Робота в групах з коментарем учителя.

Сьогодні ми відправляємось до Польщі, Італії та Швейцарії. (слайд 05).

Спочатку ми з вами завітаємо до Польщі. Подивіться на карту цієї країни. Зараз ми будемо перетворювати її на нашу карту знань. Отже, столиця Польщі – Варшава (*наліпка*). Знайдіть, будь ласка, прапор Польщі (*наліпка*). Польща – це країна високої культури. Найвидатнішим народним танцем Польщі є **полонез** (*наліпка*) (*слайд 06*). Полонез перекладається, як польський танець. Спочатку він був народним, але згодом полонези почали танцювати на балах у багатих маєтках.

Перегляд відео уривок танцю Полонез. (*слайд 07*).

Отже, ПОЛОНЕЗ – це урочистий танець-хода польського походження.

Одним з найвидатніших композиторів Польщі був Фрідерік Шопен (*наліпка*) (*слайд 08*). Давайте послухаємо Полонез Ф.Шопена.

Слухання Полонезу ля мажор Ф. Шопена. (*слайд 09*).

Аналіз музичного твору.

- Який характер музики цього твору?
- Які картини ви під неї уявляєте?

Добре, молодці! А танцюємо ми під «Фінську польку»!

Руханка «Фінська полька». (*слайд 10*)

Відправляємось до Італії. Столиці Італії Рим (*наліпка*). Знайдіть прапор Італії. А тепер давайте послухаємо італійську народну пісеньку «Санта Лючія» (*наліпка*) (*слайд 11*) Пропоную послухати пісеньку ще раз та підіграти на шумових інструментах.

Відтворення метроритму пісні «Санта Лючія».

VI. Вокально-хорова робота.

А до Швейцарії ми поїдемо співати та танцювати! Столиці Швейцарії – Берн (*наліпка*). До вашої уваги весела пісенька швейцарського музиканта Томаса Вернера (*наліпка*) (*слайд 12*), яка облетіла весь світ! Це «Танець маленьких каченят»! (*слайд 13*)

Так, але спочатку підготуємось до співу. Що нам треба зробити для цього? (Сісти рівно, зробити вправи, заспівати поспівку).

Вправа для дихання. Поспівки.

Вивчення пісні «Танець маленьких каченят» під фортепіанний супровід, виконання під фонограму з мультфільму «Танець маленьких каченят» з рухами.

Ми з вами добре попрацювали, а тепер ми знов повернемося до Італії на відпочинок.

Подивіться картину М. Глуценка. Вечірня Венеція. (*слайд 14*) Це місто на воді. Замість доріг – водні канали, замість машин – човни-гондоли, замість водіїв – гондольєри. Гондольєри, коли пливли у своїх човнах-гондолах, співали пісні. А пісня такого човняра називається **баркарола**. Давайте голівоньки покладемо на парти та відпочинемо під музику, що називається «Баркарола». Уявіть себе на човні, вас гойдають та заколисують невеличкі хвилі венеціанських каналів. А гондольєр наспівую свою мелодійну, наспівну пісню.

Слухання Н.Паганіні Баркарола. (*слайд 15*)

VII. Підсумок уроку, рефлексія.

Діти, підніміть зелену нотку, якщо урок вам сподобався і червону, якщо ні?
Дуже дякую вам за гарний настрій, що ви подарували мені. Давайте повертатися з нашої чудової подорожі по Європі!

VIII. Домашнє завдання.

У вільний час переглянь разом з батьками відео різних пісень та танців європейських країн.

Урок закінчено.(слайд16).

Зайчук Аліна Олексіївна,
вчитель предметів освітньої галузі «Мистецтво»
Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 33
Черкаської міської ради

Тема уроку: Узагальнення. Перевіряємо свої знання.

Мета уроку: формування ключових компетентностей:

Компетентності спілкування державною мовою: аналіз та виконання пісень рідною мовою; усне висловлювання своїх вражень від творів мистецтва;

Компетентності у галузі природничих наук: спостереження, дослідження і відтворення довкілля та явищ природи засобами мистецтва;

Інформаційно-цифрова компетентність: за допомогою дорослого використання інформаційних технологій для отримання мистецької інформації;

Компетентність уміння вчитися впродовж життя: формування уміння визначати власні художні інтереси, досягнення і потреби, прагнення доцільно використовувати свій час для пізнання, сприймання, творення мистецтва;

Компетентності ініціативності і підприємливості: проявів творчої ініціативи та намагання її реалізовувати, зокрема через втілення у практичній художньо-творчій діяльності (індивідуальній і колективній), презентації результатів власних мистецьких досягнень;

Соціальна та громадянська компетентності: ефективна співпраця у команді;

Компетентність обізнаності та самовираження у сфері культури: виховання естетичного смаку через творчу діяльність, укріплення поваги до культурного розмаїття світу;

Компетентність екологічної грамотності і здорового життя: використання мистецтва для розуміння емоцій, почуттів та переживань.

Тип уроку: узагальнення знань.

Оснащення уроку: телевізор, фортепіано, дидактичний матеріал (плакати з контуром театру та запитанням А3 – 5 шт, комплекти з 5 карток з назвами видів мистецтва – 5 шт., маршрутні листи – 5 шт., картки з ілюстраціями музичних інструментів, 3 картонні коробки-скриньки, картки з мистецькими термінами, картка зі словами Арії Тіста).

Методи і прийоми: коментар вчителя, робота в групах, інтерактивні вправи, демонстрація відеоматеріалів, стимулювання активності учнів, педагогічне

спостереження.

Форма організації: урок – квест із залученням учнів старших класів.

Терміни і поняття: повторення вивчених.

Музичний ряд: музика для танців.

Відеоряд: караоке вивчених пісень.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент.

Музичне вітання.

- Щиро вас вітаю діти,

Знаю, ви найкращі в світі.

- Вас вітають залюбки

Першокласні малюки!

II. Мотивація навчальної діяльності.

Діти, я планувала, що ми з вами проведемо останній в цьому році урок музичного мистецтва, весело подорожуючі музичною країною, співаючі, танцюючі, пригадуючи все, чому навчились у першому класі. Але, нажаль, у країні мистецтва сталося лихо! На неї напали злодії. Вони швидко втекли, але встигли зробити свою брудну справу: безжалісно пограбувати цю чарівну країну, розкидати по світу речі, без яких мистецька країна не зможе існувати та радувати людей. Та в наших силах своїми знаннями, своєю творчістю та навичками допомогти відновити мир та спокій в країні мистецтва. Нам необхідно знайти п'ять важливих речей для мистецької країни та повернути їх на місце. Ви готові допомогти?

III. Повідомлення теми, мети, завдання уроку.

Тоді ви відправляєтесь на пошуки різних видів мистецтва, що викрали злодії, заробляєте картки з їх назвами своїми знаннями, збираєте ці картки, а потім, якщо зможете, повертаєте їх до країни Мистецтв.

Щоб наші пошуки дали гарний результат пропоную об'єднатись у п'ять команд. (*Об'єднання в команди зручним способом*). А щоб команда не загубилась у світі, даю кожній досвідченого капітана, який має пошукову карту. (*Старшокласник із маршрутним листом*). За маршрутом цієї карти ви спробуєте знайти викрадені речі. Отже, старайтесь, проявіть себе, згадайте все, чому навчились, виконуйте всі завдання, допомагайте один одному! Бажаю вам успіху. Вперед!!!

IV. Основна частина.

Робота в групах по станціях квесту за маршрутним листом у супроводі старшокласників. На станціях квесту також працюють старшокласники. Станції розташовуються по території школи. Вчитель знаходиться в музичному кабінеті, де розташувались станція «Пригадай та заспівай» та кінцевий пункт квесту.

1 станція «Пригадай та заспівай!».

Завдання: пригадати назви вивчених пісень, заспівати улюблену.

Гра «Світлофор».

Обладнання та матеріали: телевізор, караоке вивчених протягом року пісень,

табличка «Світлофор».

Результат: діти отримують картку «Музичне мистецтво».

2 станція «Знавці музичних інструментів».

Завдання: назвати музичні інструменти за картинками, скласти ансамбль з українських народних інструментів.

Обладнання та матеріали: картки з ілюстраціями музичних інструментів.

Результат: діти отримують картку «Образотворче мистецтво».

3 станція «Танець чи пісня?».

Завдання: відповісти чим танець відрізняється від пісні, розповісти який танець сподобався найбільше. Станцювати під музику різні танці.

Обладнання та матеріали: портативна колонка, музика різних танців.

Результат: діти отримують картку «Хореографія».

4 станція «Мистецьки скрині».

Завдання: розкласти слова у відповідні скрині, знайти «зайве» слово.

Обладнання та матеріали: картонні коробки-скрині з підписами «Музична», «Образотворча», «Театральна», картки з мистецькими термінами.

Результат: діти отримують картку «Акторська майстерність».

5 станція «Зупинка опери та балету».

Завдання: порівняти оперу та балет, знайти спільне та відмінне, навести приклади. Заспівати Арію Тіста а capella.

Обладнання та матеріали: картка зі словами Арії Тіста.

Результат: діти отримують картку «Література».

V. Підсумок уроку, рефлексія.

Діти, я вітаю вас! Ви пройшли всі випробування та віднайшли речі, які злодії розкидали по світу. Тепер залишилось останнє завдання. Подумайте та скажіть з якої саме установи злодії викрали ті речі, які ви бачите на своїх картках? Де саме поєднуються всі ці види мистецтва? Так, правильно, це театр. Ось театр для кожної з груп. Наклейте, будь ласка, ваші картки на плакат. Таким чином, ми повертаємо всі види мистецтв, що викрали злодії, до театру! *(діти приклеюють картки на плакат з малюнком театру та питанням «Які види мистецтва поєднуються у театрі?»)*

VI. Домашнє завдання.

Слухайте музику навколо себе, запам'ятовуйте гарні українські пісні, грайте у музичні ігри! Гарного вам відпочинку!

Видання підготовлено до друку та віддруковано
редакційно-видавничим відділом КНЗ «ЧОПОПП ЧОР»
Зам. № 1682 Тираж 100 пр.
18003, Черкаси, вул. Бидгощська, 38/1